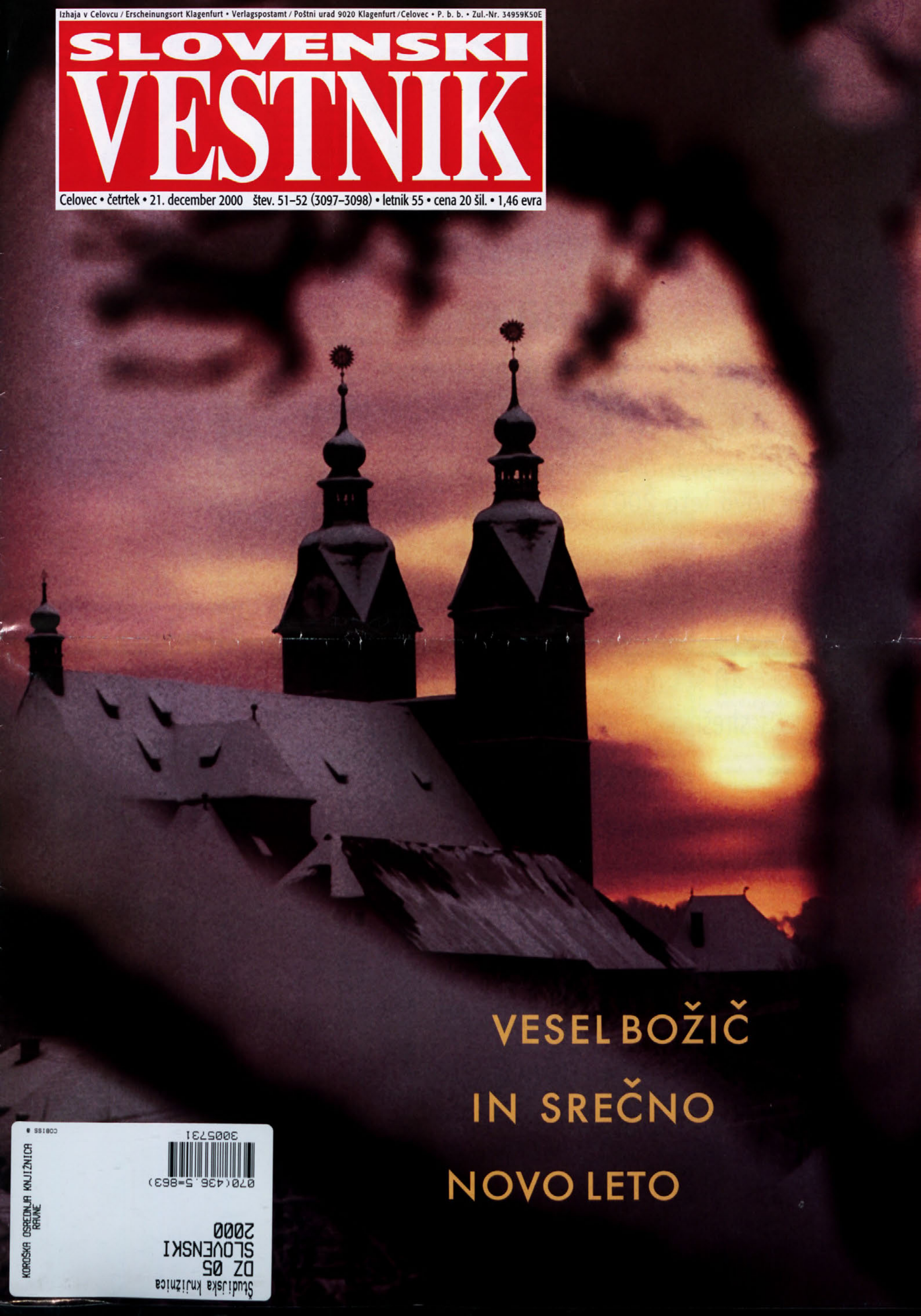

Izhaja v Celovcu / Erscheinungsort Klagenfurt • Verlagspostamt / Poštni urad 9020 Klagenfurt/Celovec • P. b. b. • Zul.-Nr. 34959K50E

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 21. december 2000 šte. 51-52 (3097-3098) • letnik 55 • cena 20 šil. • 1,46 evra

VESEL BOŽIČ
IN SREČNO
NOVO LETO

3005731
070(436.5=863)

Študijska knjižnica
DZ 05
SLOVENSKI
2000

KOROŠKA OSREDNJA KNJIŽNICA
RAVNE

001855

Dvojezični zbor

Društvo slovenskih pisateljev v Avstriji

GABRIEL – glasbeno gledališče, Celovec

Godba na pihala, Šmihel

Gledališče ob Dravi

KD Peter Markovič, Rožek

KD Pri Joklnu, Celovec

KD Šmarjeta-Apače

k & k, Šentjanž

KUMST, Žitara vas

MePZ Podjuna, Pliberk

MoPZ Kralj Matjaž, Libuče

Plesna šola Gregej Krištof

SAK, Celovec

Slovensko pevsko društvo Danica

SPD Bilka, Bilčovs

SPD Bisernica, Celovec

SPD Borovlje

SPD Danica, Šentprimož

SPD Dobrač, Brnca

SPD Drabosnjak, Kostanje

SPD Edinost, Pliberk

SPD Edinost, Škofiče

SPD Gorjanci, Kotmara vas

SPD Herman Velik, Sele

SPD Jepa-Baško jezero, Loče

SPD Malošče

SPD Peca, Šmihel

SPD Radiše

SPD Rož, Šentjakob

SPD Srce, Dobrla vas

SPD Svoboda, Loga vas

SPD Šentjanž

SPD Trta, Žitara vas

SPD Valentin Polanšek, Obirsko

SPD Vinko Poljanec, Škocjan

SPD Vrtača, Slovenji Plajberk

SPD Zarja, Železna Kapla

SPD Zila, Ziljska Bistrica

SPD Zvezda, Hodiše

Vaščana pojo, Zgornja Vesca

Slovenska prosvetna zveza

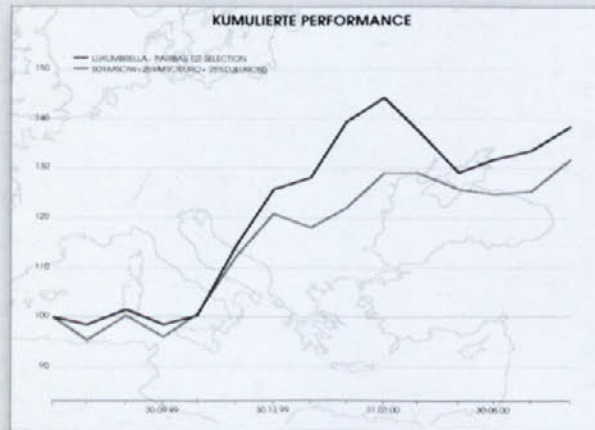
in včlanjena društva

želijo vesele božične
praznike in srečno
novo leto 2001

40%* donosa z največjim avstrijskim strešnim skladom, neodvisnim od bank

Paribas First Selection:
Več trgov – več panog –
več možnosti

Kdor bi rad profitiral od dobička in rasti posebno uspešnih podjetij, mora pogledati čez nacionalne meje. Politične in tehnološke spremembe so po vsem svetu omogočile okrepljen mednarodni investment. Podjetja

delujejo globalno, vlade omogočajo mednarodnim investitorjem, da se udeležujejo pri njihovem gospodarstvu. Velika prednost širokega razsipa je v tem, da lahko globalno koristimo možnosti različnih trgov in panog. Po vsem svetu danes notira več kot 40.000 investicijskih skladov, s katerimi je v Avstriji teoretično mogoče razpolagati,

je okoli 3000, vendar še vedno vsak dan raste.

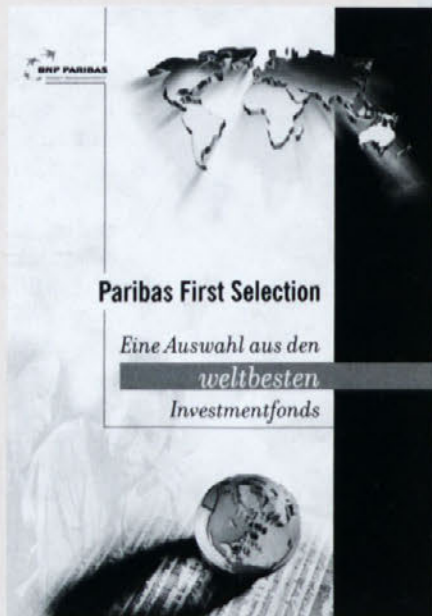
Prepričljive perspektive za vaš kapital

Mednarodni delniški strešni sklad Paribas First Selection s svojim težiščem v Evropi investira izključno v najboljše investicijske sklade sveta. Z volumnom skladov v višini nad milijardo šilingov je Paribas First Selection v enem letu napredovala v največji strešni sklad Avstrije, ki je neodvisen od bank. Za naložniško strategijo je zadolžen

team strokovnjakov iz tretjega največjega bančnega koncerna, iz bančne hiše BNP Paribas. S skoraj 40 odstotno performance je sklad outperformiral svojo benchmark za 7 odstotkov in to ob le zelo malo višjem tveganju.

Ekskluzivni partner pri razpečavanju je eno najuspešnejših svetovalnih podjetij za investicijske sklade v Avstriji, firma ERTRAG & SICHERHEIT (E & S). Leta 1985 sta jo ustanovila gospoda Manfred Zettl in Leopold Krauthauer in deluje danes kot neodvisno posredniško podjetje za vrednostne papirje, ki ga je leta 1999 koncesioniral zvezni urad za nadzor nad vrednostnimi papirji. Poslovalnice so po vsej Avstriji, sedež pa ima v Gradcu.

*Rendita se nanaša na čas od 07/1999 do 08/2000 ter se izračuna pred odtegnitvijo takih kot skupni donos. Rendite, dosežene v preteklosti, niso garancija za bodoče donose.

E & S
ERTRAG + SICHERHEIT

Ustanovitelja

Manfred Zettl **Leopold Krauthauer**

Naše vodstvo

Franz Wieser, direktor distribucije **Harald Reichl, direktor distribucije**

Marko Wieser, direktor distribucije

Gerhard Bautscho, direktor distribucije **Christoph Cwienk, direktor distribucije**

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 21. december 2000 številka 51-52 (3097-3098) • letnik 55 • cena 20 šil. • 1,46 evra

Sosvet: potrebna je sprememba zakona

Minuli ponedeljek je v Celovcu zasedal sosvet za slovensko narodno skupnost pri Uradu zveznega kanclerja. Sosvet je obravnaval vprašanje ratifikacije evropske listine manjšinskih in regionalnih jezikov ter odločitev ustavnega sodišča v zadevi uradnega jezika.

Ker bo vlada v kratkem sprejela sklep o ratifikaciji evropske listine o manjšinskih in regionalnih jezikih, je Urad zveznega kanclerja informiral člane sosveta o tem, kakšne točke te listine misli vlada ratificirati. Evropska listina namreč predvideva izbiro točk in vsaka država, ki želi listino ratificirati, mora izbrati najmanj 35 točk iz listine. Kaže, da bo avstrijska vlada očitno ratificirala 36 točk iz listine, nanašajo pa se na področja, ki jih je Avstrija že uresničila na podlagi člena 7 Avstrijske državne pogodbe in zakona o narodnostnih skupnostih. Dlje predlog vlade ne sega. Pozitivno pa je, da predlog upošteva tudi štajerske Slovence.

Člani sosveta so načeloma pozdravili namero vlade o ratifikaciji listine, ob tem pa kritizirali, da vlada pri izbiri točk ni bila nič ambiciozna in je v bistvu z izbiro točk potrdila le status quo že uveljavljenih manjšinskih pravic. Predstavnica urada je kritiko vzela na znanje.

Izredno zanimiva je bila razprava o odločitvi ustavnega sodišča v zadevi uradnega jezika. Predstavnica Urada zvezenega kanclerja je komentirala odločitev sodišča in dejala, da bo po-

trebno spremeniti tako zakon o narodnostnih skupnostih kot tudi ustrezne odredbe. Vsekakor bo bodoča meja za uradni jezik pri največ 10 odstotkih (zdaj 20 odstotkov). Hkrati je tudi ugotovila, da vse kaže, da bo treba spremeniti tudi odredbo o dvojezičnih topografskih napisih, ki naj bi imela za mejo

10 odstotkov in ne 25, kot to zahteva veljavna odredba.

Člani sosveta so se zavzeli za čimprejšnjo operacionalizacijo odločitve ustavnega sodišča, ob tem pa so podčrtali, da bo potrebno vlagati trud za pozitivno vzdušje. Sosvet bo po svojih močeh prispeval k vzpostavitvi takega vzdušja.

Še precej nov tamburaški zbor »Tamika« v Železni Kapli je izdal svojo prvo zgoščenko in odmev javnosti na njihove nastope presega vsa pričakovanja. Ansamblu želimo še veliko uspehov v nadaljnjem delovanju! Več na strani 7.

PREBLISK

Pa je leto naokoli in tudi jaz vam želim največ in sploh veliko sreče, zdravja, uspeha, denarja, pameti, karkoli pač kdo potrebuje.

Ne le leto, tudi tisočletje gre v resnici šele zdaj h koncu. Naslednjih tisoč let bo smrtonosnih: ne verjamem, da ga bo kdo od nas preživel.

Pa ostanimo raje pri bližnji bodočnosti: naslednje leto je razglašeno za leto jezikov in zato bo tudi ta »preblisk« ostal, kjer bom imela možnost, da vrtim svoj jezik. (donca, danes mi gre pa vse bolj na hec).

Na vsak način pa se zahvaljujem vsem bralkam in bralcem (zdaj pa čisto zares), ki so nam ostali zvesti tudi v težkih časih in ki so sposobni

tudi besed spodbude. Pojma nimate, kaj to pomeni za nas. Včasih, ko se me (nas) loteva malodušje, ko ne vemo, a »se sploh še spleča«, je vsaka dobra beseda zlata vredna.

Tedaj si pravim – gre za ta naš ljubi, dragi, lepi jezik, za to slovenščino, ki nam je bila

Naprej v novo tisočletje

položena v zibko (nikar ne recite, da to zveni kičasto – enostavno je res). In dokler bomo imeli svoje medije – čimveč in čimboljše, in seveda, dokler jih bodo ljudje brali, ga še ne bo konec na Koroškem, tega našega jezika.

Zatorej: vse najboljše za vas in malo tudi za nas! S. W.

SLOVENSKI PLES 49. 5.1.2001

PETEK 20.00 Dom sindikatov Celovec
ÖGB-Haus Klagenfurt

Igra ansambel **GAŠPERJI**

Polnočni show **Plesna šola MOJCA HORVAT**

• svetovni prvak z zmagovito koreografijo ZORNA •

Slavko in Gregor AVSENIK

SPZ www.slo.at

ERTRAG & SICHERHEIT Allianz

KARANTA

ZVEZA BANK POSOJILNICA-BANK

SLOVENIJA

Skoraj meddržavni konflikt

Uradniški neposlušnosti ali trezni glavi med odgovornimi državnimi uradniki v vrhu slovenske policije se je zahvaliti, da ob koncu novembra ni prišlo do resnega konflikta med Slovenijo in Hrvaško. Ni dvakrat reči, da bi ne moglo priti zaradi tega celo do oboroženega spopada, vsekakor pa do hudega meddržavnega konflikta.

Vlada – še pod vodstvom Andreja Bajuka – je na svojem zasedanju 29. novembra sklenila, da mora ministrstvo za notranje zadeve **takoj**, torej še istega dne, zagotoviti stalno prisotnost policije v katastrski občini Sečovlje. Sklep s številko 003-01/98-19 pa je bil sprejet brez glasovanja. Na tem območju pa meja s Hrvaško še ni določena. Levi breg reke Dragonje s tremi manjšimi zaselki je jabolko spora, ker meja še ni dorečena.

Kot se je izvedelo, je bil za sklep najbolj zagret sam premier Bajuk, podpiral pa ga je obrambni minister Janša. Kategorično proti naj bi bil tedanji zunanji minister Peterle, ki je opozarjal na kočljive posledice, saj bi z vidika mednarodnih načel bilo tako početje vprašljivo. Treznim glavam v vrhu slovenske policije gre zahvala, da so ta sklep preprosto ignorirali.

Vzpodbudno je, da se bo novi notranji minister Rado Bohinc predvidoma še ta teden sestal s hrvaškim kolegom Šimeom Lučinom in da bosta zagotovo razpravljala tudi o tem vprašanju oziroma o mirnem reševanju kontrole mejnih organov tudi tam, kjer meja še ni dokončno določena.

A. K.

SPD »DANICA« vabi na

NOVOLETNI KONCERT

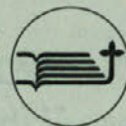
v nedeljo, 7. januarja 2001, ob 14.30 v Kulturni dom v Šentprimoz

Sodelujejo:

- Oktet Suha,
- zbor »Korenine Danice«
- otroški zbor »Danica«
- MePZ »Danica«

Prisrčno vabljeni!

VIŠJA ŠOLA ZA GOSPODARSKE POKLICE V ŠENTPETRU vabi na

maturantski ples

v petek, 12. januarja 2001, ob 20. uri v kulturnem domu v Šentjakobu v Rožu

Za ples bodo igrali Slovenski muzikantje (Oberkrainer Sextett) ter DJ TWO 4 YOU

Prisrčno vabljeni!

PREDSTAVITEV V SLOVENIJI

Knjižni dar v Ljubljani

V ljubljanski elitni restavraciji MAXIM je poslovodja Slovenske prosvetne zveze dr. Janko Malle slovenskim novinarjem predstavil zbirko KNJIŽNI DAR za leto 2001. Srečanja z novinarji (iz 12 redakcij) so se udeležili tudi nekateri avtorji. Koroški koledar 2001 je predstavila mag. Irena Destovnik, knjigo, posvečeno

stoletnici organiziranega planinstva na Koroškem »Na plnine vleče me srce« pa njen avtor Jože Rovšek, zgoščenko »Malo čez« pa skladatelj Gabriel Lipuš. Na tiskovni konferenci sta s strani Inštituta za narodnostna vprašanja sodelovala tudi mag. Boris Jesih in Janez Strgar.

A. K.

KMETIJSKA ZBORNICA

BSE zasenčil proračunsko debato

Leta 2001 bojo volitve v kmetijsko zbornico. To je že vplivalo na minulo zasedanje kmečkega parlamenta v petek v Hrastovici. Frakcije že iščejo okope za najboljša strateška izhodišča v volilni kampanji. Čeprav je petkovo zasedanje bilo načelno namenjeno proračunu za prihodnje leto, pa kmetje niso mogli mimo največjega problema, ki se vali proti njim – boleznim norih krav. Najnoveši primeri na Bavarskem, v neposredni bližini Predarlske, potrjujejo, da ta problematika vse bolj meče senco tudi na Avstrijo in njene kmete.

Koroška kmetijska zbornica bo prihodnje leto razpolagala z 80,3 milijona šilingov, kar je le znatno več kot letos. Proračun je povezan z najvažnejšo pro-

gramsko točko – varčevanjem. Zvezno ministrstvo na primer je že zahtevalo, da bo v naslednjih treh letih treba vsaj za 20 odstotkov znižati izdatke za regionalne svetovalce.

Frakcijski vodja Skupnosti južnokoroških kmetov inž. Štefan Domej je to dejstvo izrazil, da je v svojem proračunskem govoru ostro kritiziral zahtevo ministrstva. Namesto da bi zdaj, ko grozi bolezen norih krav, domačim kmetom ministrstvo okrepilo svetovalno dejavnost, pa zahteva dvajsetodstotno redukcijo kmetijskih svetovalcev. To je za Domeja velik škandal in le začetek ukinitve svetovalne dejavnosti. Ta nepremišljen ukrep se bo dolgoročno krepko maščeval, je dejal Domej.

Glede lista »Karntner Bauer« je zastopnik SJK zahteval, da se mora končno osvoboditi patronance Bauernbunda in postati strokovno glasilo kmetov. Ponovno je Domej zahteval upoštevanje slovensčine v listu.

Franc Wakounig

ITALIJANSKO ZAMEJSTVO

Slovenska manjšina v Italiji

Pri Svetu Evrope pripravljajo podrobno poročilo o uresničevanju konvencije za zaščito jezikovnih manjšin. Delovna skupina, ki poročilo pripravlja, se je minuli teden v Rimu trikrat sestala s predstavniki obeh slovenskih organizacij. Dogovarjali so se o prizadevanjih, da bi po več kot petdesetih letih, odkar velja ustava in mednarodna obveznost Italije do manjšin, končno sprejeli tudi poseben zaščitni zakon za Slovence.

Predsednik italijanskega senata naj bi vključil sprejetje omenjenega zakona na zasedanju še v januarju, obstaja pa realna nevarnost, da se to ne bo

zgodilo. Zakon je bil v poslanski zbornici pred slabim letom že sprejet. Opozicija je kasneje na sam predlog zakona vložila preko tisoč popravkov. Gre predvsem za pritisk desničarskih politikov in za zavlačevanje, da do sprejemanja zakona ne bi prišlo pred razpustitvijo senata. To tudi pomeni, da se bo z iztekom mandata vsa zadeva v zvezi s slovensko zaščitno zakonodajo začela znova.

Parlamentarne volitve v Italiji bodo predvidoma že marca prihodnjega leta. V navadi je, da zadnje seje senata niso sklepne, pa tudi predvolilni čas ni najbolj naklonjen sprejemanju takšnega

zakonskega predloga. Uradna italijanska politika ocenjuje, da je pravzaprav zaščitni zakon za Slovence še edini manjkajoči člen v uresničevanju italijanske politike do manjšin. Nedavni posvet z naslovom »Manjšine – sožitje – zaščita«, ki so ga v Trstu organizirali pripadniki stranke Zelenih, je bil le eden od pozitivnih poskusov vplivanja na državno rimsko politiko, da bi s sprejetjem zakona pohiteli. Ne nazadnje pa bodo člani izvedenskega odbora Sveta Evrope najkasneje aprila prihodnjega leta pripravili poročilo o italijanskem izvajanju okvirne konvencije za zaščito jezikovnih manjšin. Sprejetje ali nesprejetje zaščitne zakonodaje bo zagotovo demokratični Evropi pokazalo pravo razmerje političnih sil v Italiji.

A. K.

ZASEDANJE ZBORA NARODNIH PREDSTAVNIKOV

Problemi so motili predbožično idilo

S kopico problemov so se v ponedeljek zvečer, 18. decembra, soočali tisti člani Zbora narodnih predstavnikov, ki so se udeležili te zadnje seje v letu. Očitno sta termin in pa vsebina razprave opravila svoje, da udeležba ni bila najboljša. Zbor, ki velja za neke vrste parlament Narodnega sveta koroških Slovencev, je bil pa sklepčen.

Na dnevnem redu so bili poročila predsednika NSKS Bernarda Sadovnika, finančno-sanacijski koncept organizacije, fond za dvo- in večjezične vrtce, zastopstvo v deželni zboru, skupni časopis, manjšinsko šolstvo ter razsodba ustavnega sodišča. Za zaprtimi vrati je ZNP pod vodstvom svojega predsednika Rudija Vouka razpravljal še o proračunu organizacije.

Prijetnejši točki sta vsekakor bili poročila predsednika NSKS in pa razprava o razsodbi ustavnega sodišča. Najbolj razvnela se je razprava, oz. se je zataknilo prav pri medijih

oz. načrtovanem skupnem časopisu. Narodni svet podpira predlog KOKS o skupnem časopisu. Okvirni koncept je že izdelan, vendar pristojni organi osrednjih organizacij o njem še niso razpravljali. Iz običajno dobro informiranih virov se čuje, da skupni časopis pred koncem prihodnjega leta ne bo zagledal belega dne. Tako dolgo bosta vsekakor obstajala oba tednika.

Zaradi finančnih težav je Narodni svet odpovedal vsem urednikom službo, obenem pa hoče, da bi list izhajal naprej. Na seji je glavni urednik Janko Kulmesch odpovedal službo, tudi zato, ker se je predsedstvo NSKS šele včeraj, v torek, ob 19. 12. z uredniki pogajalo o obliki nadaljnega sodelovanja.

Rezultat pogajanj je takšen, kot ga je pričakovalo predsedstvo: glavnopoklicno bo nastavljen samo še en urednik (po vsej verjetnosti Janko Kulmesch, ki je odstopil od odstopa), Silvo Kumer in Franc Sadjak pa bosta stalna sodelavca na honorarni bazi.

Mediji, vrtci in nov naslov

NSKS – slovo od Mohorjeve Sadovnik je vedel povedati, da deželna vlada pripravlja poseben zakon o podpori manjšinskim medijem, z Dunajem pa tudi tečejo pogovori o povišanju medijske podpore.

Pripravlja pa se tudi zakon o skladu za dvo- in večjezične vrtce. Ta sklad naj bi se napajal iz zveznih, deželnih in občinskih sredstev, kriterij za podporo pa mora biti dvo- in večjezična vzgoja v vrtcih na dvojezičnem območju dežele. Sklad naj bi od šolskega leta 2001/02 naprej stal na razpolago.

Od novega leta naprej bo imel Narodni svet nov naslov. Preselil se bo v prostore nad Dorotheumom na Beljaškem obmestju/Villacher Ring. Povod za ta nedvomno dramatičen korak je zaskrbljujoča finančna situacija NSKS. Trenutno ima 2,7 milijonov dolga, denarja in podpor pa je vse manj. Izselitev iz Mohorjeve hiše, je sestavni del varčevalnih ukrepov organizacije, ki si bo v novih prostorih pri najemini prihranila več kot 100.000 šilingov letno.

Franc Wakounig

Ustavno sodišče spoznava in upošteva pravice koroških Slovencev

Razsodbi 9. 3. 2000 (dvojezičnost za 4. razred) in 4. 10. 2000 (dvojezično uradovanje) v duhu spoštovanja člena 7 avstrijske državne pogodbe in evropske zakonodaje v zaščito manjšin.

Ocenjujem, da je pomembnost razsodb enakovredna. Pri prvi gre za popravilo pred desetletji napravljene pomanjkljive ureditve dvojezične ljudske šole in za preprečevanje nastajajočih poskusov (zadnja v letih 1996 in 2000), z nekaterimi spremembami omogočiti po-

novno ponemčevanje v šoli. Druga razsodba je korak k enakopravnosti slovenskega jezika na Koroškem in priznavanje, da je del sprejete manjšinske zakonodaje v avstrijskem parlamentu po zahtevi nemškonačionalnih sil, protustavna in krivična.

Različno ravnanje slovenskih osrednjih organizacij Ugotavljam, da je pristop slovenskih osrednjih organizacij do uresničevanja obeh razsodb v praksi različen, vsaj do

sedaj je tako. Druga razsodba je povzročila živahno dejavnost. Z njo se je ukvarjal sosvet in napovedani so pogovori pri Uradu zveznega kanclerja, saj začne razsodba veljati 1. 5. 2001. Predsednika osrednjih organizacij sta za Slovenski vestnik (14. 12. 2000) med drugim povedala tudi — M. Šturm: »Razsodbo je treba realizirati, tu ni diskusije ali mešetarjenja.« in B. Sadovnik: »Pripravili bomo predlog, kako razsodbo čim hitreje in najbolje izvesti«

To je pravilna pot, nujno potrebno, je v interesu nas vseh, je pomembna podpora za bolj samozavestno nastopanje posameznika – tako je treba začeti.

Ko primerjam ravnanje naših odgovornih predstavn-

kov v zadevi dvojezičnosti za 4. razred, ugotavljam:

- * pristanek na prestavitev roka za začetek veljave;
- * pristanek na pogovarjanje o razsodbi sodišča v komisiji
- * po tričetrt leta nobenih priprav na delo v komisiji;
- * nobenih pripravljenih predlogov za delo v šolski praksi;
- * nobenih stališč sosveta;
- * pri sestajanju z deželnimi politikami po takozvanem sklepu o »reševanju vprašanj v konsenzu« tematika nikoli več ni bila na dnevnem redu;
- * na konkretna vprašanja se naši odgovorni izmikajo;
- * odklanjanje sklicanja razširjenega KOKS in sklepa o smernicah za delo v komisiji v razširjenem KOKS;
- * nobenih potrebnih spreminjnih ukrepov npr. zaradi podpisa

deželnega šolskega inšpektorja za obvezno šolstvo pod politične zahteve »Platforma«, ...;

* nikakršnega usklajevanja mnenj med predvidenimi slovenskimi člani šolske komisije, kar bi bilo nujno potrebno, saj sta se dva člana dolgo pred razsodbo trudila za odstopanje od vložene pritožbe pri ustavnem sodišču.

Je čuda, da si pri tako različnem ravnanju lahko misliš: Torej v tem vprašanju diskusija in mešetarjenje?

Predlagan sem za člana komisije. Po nadaljevanju tako neodgovornega ravnanja obeh predsednikov osrednjih organizacij ne bom pripravljen sodelovati v dunajski šolski komisiji.

Franc Kukoviča

Leto 2000 je za nami. Iz vidika slovenske narodne skupnosti uspešno?

Leto 2000 je bilo vsekakor razburkano. Dobili smo novo modro-črno vladno, ki je tudi znotraj narodne skupnosti povzročila iritacije in nejasnosti. Na drugi strani je koordinacijski odbor koroških Slovencev začel delovati – po mojem mnenju – kar uspešno. Tudi Republika Slovenija je dobila novo, zdaj levosredinsko vladno. Torej smo imeli opravka z razburkanimi političnimi procesi, ki seveda vplivajo in bodo vplivali tudi na razvoj slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Pa začnimo z notranjo politiko. Vaš odnos do nove modro-črne vlade je bil dokaj zadržan, celo servilen, če pomislimo samo na nekatere fotografije, ki so bile objavljene. Zakaj?

V preteklih letih je bila naša organizacija pod močnim pritiskom s strani NSKS, ki je hotel – skrajšano povedano – uveljaviti koncept političnega poenotenja struktur koroških Slovencev. Temu smo postavili nasproti argument, da narodna skupnost ni stranka in da politično in svetovnonazorsko ne more biti enotna. V tem kontekstu smo argumentirali, da narodnost ni politična, temveč jezikovno-kulturna opredelitev. Potemtakem je politični in svetovnonazorski pluralizem samoumeven tudi za narodno skupnost. Iz tega pa nujno sledi, da manjšina tudi po tej plati ne odloča o sestavi avstrijske vlade. Nekaj drugega je, da imajo pripadniki manjšine seveda različno obarvana stališča do te vlade; od odklonilnega do bolj moderatnega in podobno. Kot ZSO, ki je v svojem 2. členu društvenih pravil zavezana zaščititi interese slovenske narodne skupnosti, torej predvsem jezikovno-kulturne interese te skupnosti, pa seveda nimamo strankarsko obarvanega stališča do te vlade. Nekaj drugega bi bilo, če bi ta vlada začela zmanjševati naše pravice. Tedaj bi bil potreben upor. Tega zaenkrat ni. Ta vlada je postavila dvojezične table (formalno-pravne osnove je že sprejela bivša vlada) na Gradiščanskem in avstrijski parlament je soglasno sprejel predlog o ustavnem določilu, ki ga je vnesla v razpravo prav ZSO. Na Koroškem tečejo konstruktivni razgovori o nekaterih vprašanjih, ki se nam zdijo pomembna za koroške Slovence.

Zelo optimistično opisujete novo vladno. Nimate nobenih kritičnih pripomb?

Kot oseba Marjan Sturm imam seveda svoje mnenje o tej vladi, kot predsednik ZSO in sosveta pa si ne morem izbirati pogovornih partnerjev. In dokler imam vtis, da so razgovori s to vladno konstruktivni in da se obetajo določeni premiki, bi bilo neodgovorno, da bi razgovore odklonili.

Kaj pa glede šolstva? Deželni glavar je provizorično imenoval ravnatelje na veljavnostnem območju dvojezičnega šolstva, ki nimajo ustrezne kvalifikacije.

Na to sem pisno in ustno opozoril tako poslanke in poslance deželnega zbora kot tudi samega deželnega glavarja. Ta je povedal, da naj bi leta 1988 ob reformi dvojezičnega šolstva

Kako ocenjujete delo koordinacijskega odbora?

V preteklem desetletju smo imeli hude razprtije znotraj narodne skupnosti. ZSO je vedno zagovarjala koordinacijski odbor kot skupni gremij usklajevanja tistih vprašanj, ki so skupna vsem koroškim Slovincem neglede na strankarsko in politično opredelitev. Ustanovitev tega gremija ocenjujem pozitivno in tudi delo zaenkrat poteka konstruktivno. Pomislite na tiste čase, ko so v NSKS imeli glavno besedo tisti, ki so zaostrovali odnose in skušali uveljavljati svoje koncepte političnega poenotenja struktur koroških Slovencev in to v zadnji konsekvenci samo zaradi denarja in pozicij. Denar je igral pomembno vlogo, ker se je izkazalo, da ne znajo gospodariti in so skušali na ta način reševati določene strukture.

težav uresničili na deželnem nivoju, ker ne predpostavlja večjih formalno-pravnih sprememb zvezne ustave.

Kako ocenjujete odločitev ustavnega sodišča v zadevi uradnega jezika?

Ustavno sodišče je že v preteklosti sprejelo pomembne odločitve: javna dvojezična šola (odvetnika Prugger in Serajnik), 4. razred ljudske šole (odvetnik Prugger) in zdaj uradni jezik (odvetnik Vouk). Dejansko odločitev ustavnega sodišča pomeni, da bo bodoča meja za uradni jezik med 5 in 10 odstotki in ne 20 odstotkov kakor zdaj. Pri tem je tudi pomembno, da je s tem v zvezi odprto tudi vprašanje dvojezičnih topografskih napisov, za katere velja zdaj 25-odstotna meja. Tudi ta meja se bo morala pomakniti navzdol. Spet se je iz-

fikacije. Čas, v katerem so pripadniki manjšine zahajali v Ljubljano in zahtevali za »uboge koroške Slovence« fonde za gospodarsko pospeševanje, je mimo, še posebej v primeru, če za tako zahtevo ni ustreznega strokovnega koncepta in znanja. Proces evropske integracije spreminja pogoje našega delovanja.

Kako je to razumeti?

Po mojem v dveh smereh: na eni strani se krepi potreba po fleksibilnosti, odprtosti, znanju več jezikov in strokovni kvalifikaciji, na drugi strani pa se krhajo stare strukture in s tem povezane identitete. Prva smer ponuja manjšini nove možnosti in v bistvu zmanjšuje pomen starih sil, ki so živele v zavesti »Korošec govori nemško«. Druga smer pa bo tudi znotraj slovenske narodne skupnosti povzročila spremembe struktur. Generacije, ki so osebno doživele narodnostno zatiranje, odhajajo s prizorišča, nastopajo nove generacije, ki na eni strani nimajo več tako močne »narodnostne identitete«, so pa bolj fleksibilne in imajo manj problemov s slovensko identiteto, ker jo pojmujejo širše. Poleg tega je nova generacija tudi bolj kvalificirana in usposobljena za vključevanje v evropske integracijske procese. Te spremembe so velik izziv za slovenske organizacije, ki se bodo morale spoprijeti s temi novimi izzivi in pustiti ob strani »stare« zamere. Če tega ne bodo storile, bodo postale nepomembne. Poleg tega se tudi manjšinsko vprašanje danes – pod vplivom evropske integracije – rešuje drugače, po poti razgovorov in dialoga. Za to imamo ustrezne mehanizme na nacionalni in tudi mednarodni ravni. Seveda govorim o precesih, ki se lahko tu in tam še zataknejo, a v osnovnem gre razvoj v to smer. Odločitev ustavnega sodišča vidim v kontekstu teh spreminjajočih se razmer. Zato ne vidim bodočnosti tako črno, temveč vidim največji izziv pri nas samih, da se znebimo mentalitete »žrtve« in končno izkoristimo nove možnosti, ki jih ponuja proces evropske integracije.

Hvala lepa za pogovor!

Naj mi je dovoljeno, da po tej poti zaželim vsem bralkam in bralcem Slovenskega vestnika lepe božične praznike in uspešno leto 2001.

INTERVJU

Bodočnost ne vidim črno, izkoristimo nove možnosti!

O aktualni situaciji slovenske narodne skupnosti na Koroškem smo se pogovarjali s predsednikom ZSO in predsednikom sosveta dr. Marjanom Sturmom.

prišlo do sporazuma, da naj ne bi bili ravnatelji vedno tudi dvojezično kvalificirani, in ta sporazum je podprl tudi tedanji državnozborni poslanec Karel Smolle. Poleg tega je še dejal, naj še to vprašanje diskutira v zvezni šolski komisiji na Dunaju in se najde ustreznna rešitev. Dodati je še treba, da pa imajo prizadeti učitelji tudi možnost, da se pritožijo pri vrhovnih sodiščih in prepričan sem, da bi tudi uspeli. Vsekakor bo ZSO take pripombe tudi podprla. Torej je to vprašanje še odprto in treba bo počakati na delo zvezne šolske komisije oziroma v zadnji konsekvenci na odločitev vrhovnih sodišč. Kot je znano, je v mesecu oktobru tega leta ustavno sodišče sprejelo odločitev glede slovenščine kot uradnega jezika v okraju Velikovec. To potrjuje, da so vrhovna sodišča pomemben faktor pri zaščiti avstrijskih narodnosti, kar so ugotovili tudi trije modreci. Prepričan sem, da bo ta praksa dobila še podkrepitev s pred kratkim sprejetim ustavnim določilom.

Vendar pa ste tudi vi pristali na del tega koncepta, ko ste pristali na koncept posebne mandata v deželni zboru za narodno skupnost.

Mi smo ocenili, da politične stranke v deželi ne mislijo resno s svojimi tozadevnimi obljubami in so se bolj izgovarjale na »neenotnost« koroških Slovencev v tem vprašanju. Zato smo zavzeli pragmatično stališče, da ne želimo preprečiti modela, ki ga zagovarja NSKS in EL, če so stranke pripravljene ustvariti pogoje za uveljavitev le-tega. Izkazalo se je, da so formalno-pravne ovire zelo velike in da v tem trenutku politične stranke ne želijo uresničiti takega modela. Zato pričakujem, da bi lahko prišlo do rešitve, kot ga je predlagala ZSO in kasneje sosveti, da naj bi predsednik oziroma podpredsednik sosveta imel možnost govora v deželni zboru ter možnost sodelovanja pri ustreznih odborih deželnega zbora brez pravice glasovanja. To je po mojem edini možni model, ki bi ga lahko brez

kazalo, da je ustavno sodišče pomemben dejavnik pri zaščiti slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Kakšni so odnosi z R Slovenijo?

S tem, da se je na Koroškem formiral koordinacijski odbor, so se tudi odnosi z R Slovenijo normalizirali. Mislim, da je imel pri tem pomembno vlogo tudi parlamentarni odbor, ki sta ga vodila mag. Šiferer in gospod Terčon. Na drugi strani pa je proti koncu svojega mandata tudi državna sekretarka Logarjeva odigrala pomembno vlogo pri pomiritvi strasti na Koroškem. Načeloma je treba ugotoviti, da se zavzemamo za dobrososedske odnose med Avstrijo in Slovenijo, ker le v takih odnosih se tudi manjšinska vprašanja lažje rešujejo. Na drugi strani pa ponuja proces evropske integracije nove možnosti za konstruktivno čezmejno sodelovanje, v katerem lahko pripadniki manjšine odigrajo pomembno vlogo. Seveda pa bo pomembno vprašanje kvali-

NARODOPISNI INŠTITUT URBAN JARNIK

Bogata bera v pretekli delovni dobi

Narodopisni inštitut Urban Jarnik, poleg Slovenskega znanstvenega inštituta druga znanstveno-raziskovalna ustanova koroških Slovencev, je minuli petek, 15. decembra, imel svoj redni občni zbor. Iz poročil predsednika društva dr. Pavla Apovnika in poslovodkinje mag. Martine Piko-Rustja je razvidno, da je delovni obračun za preteklo triletno poslovno dobo vsekakor zadovoljiv.

Z leve: Nužej Tolmajer, dr. A. Malle, M. Piko-Rustja in dr. P. Apovnik

Etnološko-raziskovalna dejavnost zavoda je poleg izdajanja rednih publikacij zaobsegala razne projekte, kot so to študija o oblačilni kulturi koroških Slovencev v Podjuni, Rožu in na Zilji, obširna dokumentacija o globaški ojseti, zbiranje in zapisovanje ljudskih pesmi ter objava zbranih kolednic v obliki posebne zgoščenke. V pripravi sta tudi dokumentacija o pripovedništvu in etnološka bibliografija koroških Slovencev.

Inštitut je navezal redne stike s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti ter z raziskovalnim inštitutom SLORI Slo-

vencev v Italiji, tesno pa je tudi sodelovanje s Slovenskim znanstvenim inštitutom. Njegov ravnatelj dr. Avguštin Malle se je občnega zbora udeležil in celo vodil volitve novega predsedstva. Inštitut intenzivno sodeluje tudi s celovško univerzo.

Prav posebej pa so pri Inštitutu Urban Jarnik zadovoljni, da jim je uspelo zadostiti strogim kriterijem za dodelitev podpor iz sklada pri ministrstvu

projektno vezano financiranje dela pomembna osnova inštituta in vse kaže, da bo v prihodnje na razpolago manj sredstev. To bo seveda soplivalao tudi na njegov delovni program. Inštitut si bo moral torej še bolj kot doslej osvojiti raziskovalne projekte.

Tako predsednik dr. Pavle Apovnik kot tudi poslovodkinja mag. Martina Piko-Rustja sta se za sodelovanje zahvalila vsem raziskovalcem na Koroškem in v Sloveniji, ki omogočajo bogato založniško in raziskovalno dejavnost inštituta. Tu naj omenimo le dr. Marijo Makarovič, mag. Berteja Logarja in Lajka Milisavljeviča.

Ravnatelj SZI dr. Avguštin Malle je poudaril pomembnost povezovanja obeh koroških znanstvenih ustanov z raziskovalnimi ustanovami v matični Sloveniji, kajti etnična meja se ne pokriva z državno. Tudi on je poudaril važnost raziskovalnih projektov.

Delo inštituta je pohvalil tudi tajnik NSKS Franc Wedenig in napovedal, da bo prihodnjo Tischlerjevo nagrado dobila dr. Marija Makarovič, ena od stebrov raziskovalne dejavnosti pri koroških Slovencih.

Pri volitvah novega odbora je bil kot predsednik potrjen Pavel Apovnik, Nužej Tolmajer je podpredsednik. Tajniške posle bo kot doslej opravljala Milka Olip, blagajničarka je Uši Serajnik. V odboru sta še poslovodkinja Martina Piko-Rustja ter kooptirani član Hanzi Filipič. Občni zbor je izvolil tudi nadzorni odbor in veččlanski svet.

Franc Wakounig

ŽVABEK

Praznovanje adventnega časa

Društveniki KPD Drava so letošnji adventni čas praznovali na posebno lep način. Na predvečer Marijnega praznika je bil adventni koncert za uboge otoka Madagaskar. Sodelovali so: Oktet Suha (Matevž Fabijan), Cerkevni pevski zbor Žvabek (Lipej Lutnik), MePZ Gorotan iz Šmihela (Albert Krajger), Pevsko instrumentalna skupina KPD Drava (Vera Sadjak) in novoustanovljeni Dvojezični

otroški zbor (Rosina Katz-Logar), ki šteje okoli 25 članov. V cerkvi je bil pripravljen tudi zelo lep bazar, ki je bil namenjen za cistično fibrozo obolenim otrokom. Tudi bazarja so se obiskovalci lepo poslužili.

Preteklo nedeljo pa je bila v farni cerkvi otroška maša, ki jo je odlično pripravila veroučiteljica Uli Wautsche. Tema maše je bila luč, ki naj bi nas iz adventnega časa pripeljala v božič. Maša je bila zelo dobro obiskana, pevsko pa sta jo oblikovala Dvojezični otroški zbor in cerkveni zbor. Dekan Simon Wutte je v pridigi nagovoril tudi številne navzoče otroke in mladino.

Dvojezični otroški zbor Žvabek

Umetnica Nežika Novak pred svojimi objekti

Foto: Štukej

OKRAJNO GLAVARSTVO
VELIKOVEC-KERAMIČNA DELA
NEŽIKE NOVAK

Po sledovih pepelnih bitij

Že več kot leto je minilo od njene zadnje razstave v k & k centru v Šentjanžu. Nežika Novak iz Železne Kaple se ukvarja s keramičarstvom in njegovimi izraznimi možnostmi že več kot deset let. Začetek je bil nekako še v znamenju uporabnih predmetov.

Razpon njenega umetniškega ustvarjanja v teku desetih let zrcali nenehno iskanje tako v oblikovnem kot v duhovnem in izraznem svetu. Opaziti je njen

razširjeni pogled in dostop v razvijanju lastnega stila in izražanja. »Umetnica oblikuje posodo, ki je včasih še vedno bolj popolnoma zaprta. Postopoma se odmika od simetrije. Poleg silno strogih del, ki so usmerjena v arhaičnost, nastajajo svobodnejše oblike, pa tudi okrogle, trebušaste volumine, ovali/objekti, ki se usmerjajo v arhetipiko.« (Barbara Biller) Številni razstavljeni objekti so globoko povezani z naravnimi elementi kot so voda, zrak, zemlja, življenje in ogenj. Keramične stvaritve Nežike Novak so osmišljeni v njeni pristni izvirnosti in so več kot samo okras.

Razstava je na ogled do 12. 1. 2001 med uradovnim časom.

M. Š.

OTROCI IZ VRTCA SO PELI PRI MAŠI Otroci boroveljskega dvojezičnega vrtca »Jaz in ti« so se v nedeljo, 17. decembra, predstavili širši javnosti. Skupaj z vzgojiteljicami in starši so pevsko oblikovali farno božjo službo. Na koncu so s štirijezičnim pevskim pozdravom zaželeli vesel božič in srečno novo leto 2001.

Tamburaška skupina Tamika, SPD »Zarja« v Železni Kapli je 8. decembra predstavila svojo prvo zgoščenko. Kvalitetni posnetki so iz studia 4 v Šmihelu, snemalec pa je bil Jurij Opetnik. Privlačen ovitek je po zamisli tamburašic samih oblikoval A. Močnik. Izdajo je podprla Slovenska prosvetna zveza, ki ima zgoščenko na izbiro tudi v svojem knjižnem daru.

Predstavitveni koncert, na katerem je kot gost nastopil tudi suški oktet, je bil izredno dobro obiskan. Namesto običajnega poročila, pa danes poročamo, kaj so o zgoščenci, prireditvi oz. koncertu rekli obiskovalci.

Tomi Ošina, Goriče:

Osebo in kot društvenika me veseli, da se je tamburaška skupina tako uspešno predstavila s koncertom in zgoščenko. Tamburice so lep instrument in naša dekleta zelo dobro igrajo. To pa po zaslugi intenzivnih vaj in strokovne pomoči prijatelja Hanzija Gabriela.

Ko sem jih slišal na generalni skupni s okteto Suha, mi je šla kar mrzlica po hrbtu. Najbolj so se mi dopadle dalmatinske pesmi. Želim, da bi še večkrat nastopali skupaj.

Župan Železne Kaple dr. Peter Haderlapp:

Sijajno je, da zbor Tamika nadaljuje dolgo tamburaško tradicijo Zarje – in še kako! Večkrat se sodi, da nekdanje, tradicionalne oblike kulturnega ustvarjanja niso za današnji čas. Tokrat smo doživeli ravno nasprotno.

Občudujem dekleta, da poleg poklicnih in drugih dolžnosti žrtvujejo veliko časa za potrebne vaje. Občudujem tudi dirigenta in se mu zahvaljujem za dolgo pot z Dunaja v Železno Kaplo. Ta predstavitev ni le obogatitev občinskega kulturnega življenja. Z morebitnimi podobnimi open air-koncerti (npr. na novem trgu pred našo farno cerkvijo) bi lahko ustvarili pravo atrakcijo za širši južnokoroški prostor. Saj je skupni koncert tamburašic in pevcev poslušalce z menoj vred dvignil do prave evforije.

Družina Schimun, Goselna vas:

Slučajno sva zvedela za prezentacijo ter naključno in prvič sva bila na prireditvi v Železni Kapli. Hvala bogu so še takšna naključja. Doživela sva skoraj dve uri samega užitka za uho in dušo. Vsa presenečenja sva neverjetno uživala. Tak koncert ostane v spominu.

Karla Haderlap, Lepena:

Prireditelj je bila nadvse prijetna. Zdi se mi, da so zelo dobro igrali in da jih je dirigent kar dvigal. Posebno je šel v uho skupni nastop z moškim okteto. Razveseljivo je, da se je skupina deklet s takim veseljem posvetila tamburicam.

Ignac Laussegger, Celovec:

Dekleta so me zelo presenetila. Zaigrala so kakovostno in izdelano glasbo. Dirigent je prika-

ŽELEZNA KAPLA

Prva zgoščenska tamburašic

zal, kaj se z dobrim delom vse lahko naredi. Višek večera zame pa je bil, ko je skupina Tamika igrala in je oktet Suha pel. Številna publika – in seveda tudi sam – od samega navdušenja kar nismo hoteli spustiti nastopajočih z odra. Kupil sem tudi CD, da lahko doma poslušam te lepe melodije.

Marta Polanšek, Obirsko:

Ko sem si bliže ogledala elegantno oblikovano vabilo in vstopnico, se mi je kar zazdelo, da kapelska dekleta pripravljajo nekaj posebnega. Moja pričakovanja so se več kot uresničila. Vsi trije koncertni deli so mi bili izredno všeč, posebej pa še zadnji. Ker sem sedela bolj zadaj, sem z užitkom opazovala, kako se je publika zadovoljno pozibavala ob taktih dalmatinskega in koroškega venčka. Ko sva se na poti domov z mamom pogovarjali o lepi prireditvi, je dobesedno menila: »Ja, dečle in dirigent so se pa pravega lotili ...!«

Lenart Katz, Oktet Suha

Ko smo bili naprošeni za sodelovanje na prezentaciji prve

CD tamburaške skupine Tamika, si nismo mogli prav predstavljati, kaj nas čaka. Po prvi skupni vaji pa smo že bili navdušeni nad kvaliteto edinstvene instrumentalne skupine in bili veseli, da smo vabilo sprejeli. Višek pa je bil seveda naš skupni trodelni koncert, ki je pod vodstvom Hanzija Gabriela po dalmatinskih in slovenskih pesmih izzvenel z bučnim aplavzom ljudi v polno zasedeni farni dvorani. Ker je ta nenavadna pevsko-instrumentalna zasedba tako dobro uspešna, si oktetovci seveda želimo, da bi s tem sporedom smeli tudi v druge kraje naše Koroške. Tamiki pa še mnogo uspeha.

Elfriede Cidej, Beljak:

Für uns ein ganz besonderer Abend in Bad Eisenkappel. Der weihnachtliche Hauptplatz, die Stimmung vor der Pfarrkirche und die Begeisterung aller zu den Tamburizzamelodien. Wunderschön! Wir bedanken uns und wünschen Tamika noch viele Konzerte, vielleicht auch einmal in unserer Heimatstadt.

PREVALJE

Vabljeni v gostišče Rupar

Preteklo soboto sta Patricija in Tomaž Rupar, ki sta znana tudi v Podjuni, slovesno odprla gostilno v centru Prevalj. Patricija je stregla v gostišču pliberškega kulturnega doma, njen mož Tomaž pa si je pridobil poklicne zkušnje v raznih hišah v Avstriji in bil na-

zadnje kuhar v hotelu Breznik v Pliberku. Gostom so na voljo domače in koroške specialitete in kakovostna vina iz Štajerske in Primorske. Gostilna je odprta od ponedeljka do sobote, od 9. do 22. ure, ob nedeljah pa od 9. do 20. ure.

M. Š.

Foto: Štukelj

Wolfgang Schellenberg, Kammersänger, Wien:

Tamburizzaklänge ... Musik, die ich mit mediterraner Atmosphäre verbinde. Nachdem sich aber das Auge rasch an die hübschen Musikerinnen

gewöhnt hat, kommt einem die Verbindung dieser Musik mit den Eisenkappler Bergen bald sehr vertraut vor, zumal auch klanglich sehr ausgewogen vom Männeroktett gesungen wird. Jede Stimme ist Balsam für die Ohren. Das Kunststück, diese dominanten Instrumente mit den weichen Männerstimmen zu vereinen, gelang Hans Gabriel sehr überzeugend.

Ein Abend, der viel zu rasch sein Ende gefunden hat!

Jurij Opetnik, studio 4, Šmihel:

Presenečen sem bil nad profesionalnim nastopom skupine. Dekleta so prišla na snemanje zelo dobro pripravljena. Tako je uspelo ustvariti čudovite posnetke. Z izborom pesmi pa je Tamika dokazala, da se tudi s tamburicami lahko ustvari zelo pester in sodoben program.

Helena Mlinar (desno) prejme iz rok Mathiasa Reichholda odlikovanje Foto: Štukelj

CELOVEC

Podelitev poklicnih naslovov

Pretekli ponedeljek je bilo v zrcalni dvorani koroške deželne vlade svečana podelitev poklicnih nazivov. Ministrstvo za kulturo in znanost vsako leto podeljuje zaslužnim osebam naslove za njihovo delovanje na šolskem in umetniškem področju. Med letošnjimi kandidati je bila tudi zaslužna pedagoginja Helka Mlinar iz Škocjana, ki je iz rok namestnika deželnega

glavarja Mathiasa Reichholda prejela naslov šolske svetnice. Upokojena učiteljica Helka Mlinar je poučevala nekaj let v Vogrčah in nato 32 let na ljudski šoli v Škocjanu, kjer je bila nekaj časa tudi ravnateljica. Helka Mlinar pa je znana in priljubljena tudi kot kulturna delavka v domačem kulturnem društvu.

M. Š.

NOČNA HOJA

Čez goro, čez mejo ...

Iz Črne preko Remšenika do Železne Kaple je v hudi prebožični zimi leta 1932 gazila s svojima otrokoma žena Prežihovega Voranca. Cilj je bil Celovec, kjer naj bi po treh letih spet srečala svojega moža. Težavno pot v snegu je trojica sicer zmogla, a očeta družina ni videla, ker so Lovra Kuharja pred snidenjem aretirali.

V spomin na ta dogodek se je v soboto pred tretjim adventom sedaj že osmič vršil zimski nočni pohod, ki nosi ime »Čez goro k očetu«. Zamisli pobudnika Jožeta Žunca iz leta v leto sledi več ljudi in tokrat je prestopilo mejo že preko 250 pohodnikov. Organizatorji so si-

cer planinska društva Koroške, a udeleženci prihajajo iz mnogih krajev Slovenije. Spominška nočna hoja traja približno štiri ure in se pričinja daleč za Črno pri Lipoldu na začetku Koprivne. Postanek z večerjo imajo udeleženci še pred mejo pri kmetu Kumru, nadaljnja pot pa jih vodi čez prehod Luže v avstrijsko Podpeco in v grapo do kmeta Rastočnika v Lepeni. Od tu jih naročeni avtobusi preko Podjune zvoziijo domov.

Kapelski društveniki so nočne goste pričakali pri Čemru v Podpeci ter jim postregli s čajem in pecivom. Pozdrav pa jim je izrekel domačin Peter Kuchar.

M. T.

20 milijonov turistov se vsako leto poda v Washington D. C., da bi občudovali pravo demonstracijo vpliva v posebnostih, ki jih to edinstveno mesto nudi.

Evropejci prispejo v Ameriko – Jamestown

Prvi prebivalci področja na pobočjih »Potomac Riverja« so bila plemena ameriških Indijancev, kar dokazujejo 11.000 let stari najdeni artefakti. Ti domačini pa so umirali zaradi gorja, ki so ga prinašali Evropejci. Le-ti so prvič raziskovali to področje leta 1565, ko je španski admiral Pedro Memendez ustanovil St. Augustine.

Šele približno 40 let pozneje, maja 1607, je bila ustanovljena prva angleška stalna naselbina v Jamestownu, Virginia, kjer so naseljenci živeli v hudih razmerah in so se pravzaprav že hoteli vrniti v Evropo. Toda znani angleški kapetan John Smith jim je velel, naj ostanejo in s tem ustvaril kraj, od koder se je »začela vsa Amerika«. V pomoč mu je bila nam vsem vsaj po imenu znana mlada Indijanka Pocahontas, brez katere bi John Smith le težko preživel v nevarnih in le malo vabljivih krajih tedanje Amerike.

Dandanes si v Jamestownu blizu Washingtona lahko ogledamo izkopanine ter dobro ohranjeno cerkev iz časov prvih evropskih naseljencev v Ameriki. Posebna atrakcija pa je zagotovo le nekaj kilometrov oddaljeni »Colonial Williamsburg«, ki je bil od leta 1699 do 1780 glavno mesto Virginie. Tam so Američani za turiste zopet ustvarili mesto po modelu starega Williamsburga, kjer obiskovalci lahko nakupujejo kot v letu 1769, se udeležijo procesa na sodišču (ki se je največkrat za obtoženega končal s smrtjo), ali pa si ogledajo moreč zapor.

Kje bo glavno mesto?

Po vojni za neodvisnost in po deklaraciji neodvisnosti 4. julija 1776 se je stavilo vprašanje glavnega mesta. Severni in južni odposlanci drug drugemu niso zaupali, tako da je moralo biti to mesto nekje v območju, ki ni bilo pod vplivom nobene strani. Na razpolago sta bila dva kraja na cepitveni liniji med severom in jugom, namreč Potomac in Delaware bolj severno. Zadeva ni bila razrešena dolgo časa, dokler ni predsednik Washington končno izbral t. i. »Territory of Columbia«, današnji »District of Columbia« (zato D. C.).

Mestni arhitekt Charles L'Enfant je risal načrte za novo zvezno glavno mesto Amerike, in izbral najlepši kraj na vsem področju za gradnjo stavbe kongresa, znamenitega »Capitola«.

Izbira imena

Izbira imena za mesto ni bila težka, saj je kongres leto po smrti prvega ameriškega predsednika odločil, da bo v njegov spomin glavno mesto nosilo ime »Washington«.

Mesto svetovnega vpliva – Washington D. C.

Le malo mest je na svetu, ki so od vsega začetka bila namenjena kot središča oblasti države – države, ki je v teku zgodovine postala največja velesila na svetu. Še manj mest je imelo posebno pravico, da se posveti edino tej funkciji. Washington D. C. je eno izmed izbranih mest, ki nikoli ni služilo nobenemu drugemu namenu kot pa biti glavno mesto Združenih držav Amerike.

Kapitol, še vedno simbol demokracije

Vsi sodelavci zvezne vlade so se torej okoli leta 1800 preselili v kraj, kjer naj bi nastala metropola, center ameriške politike. Kar so oni tedaj videli, ni mogoče primerjati z današnjim Washingtonom, saj je pred 200 leti ta pokrajina bila z nekaj »barakami« precej brezupna.

Mesto tudi ni naraslo tako hitro kot je bilo načrtovano, in je le počasi doseglo današnjo naseljenost s približno 600.000 prebivalci v ožjem mestnem območju.

Turizem

Če danes prideš v Washington, se težko odločiš, kaj si je najbolj vredno ogledati. Mesto nudi toliko zanimivih in raznolikih atrakcij, da nikomur ne more postati dolgčas. Kultura, arhitektura, znanost, politika, šport – zdi se, da je mesto v vsakem oziru edinstveno.

Bela hiša in »Capitol«

Vsakdo jo pozna iz filmov in knjig – Belo hišo, v kateri prebiva ameriški predsednik. Stavba je najstarejše javno poslopje v Washingtonu, zgrajena je bila leta 1793. V njej so vsi ameriški predsedniki – razen Georgea Washingtona – vladali državi, in Bela hiša je po vsem svetu postala simbol ameriškega predsedstva. Sprehod po hiši vodi obiskovalca po zgodovinskih sobah kot so to »State Dining Room« ali pa »Diplomatic Reception Room«, kjer so v preteklosti padle važne svetovne politične odločitve.

Medtem ko Bela hiša predstavlja vpliv in državništvo ameriškega predsedstva, kapitelj simbolično reprezentira svobodo in ideale države. Od leta 1800 naprej v amerškem »Capitolu« ne le pišejo zakone, temveč od leta 1801 tudi inavgurirajo vse predsednike. To tudi še čaka zmagovalca letošnjih predsedniških volitev G. W. Busha.

Cerkev v Jamestownu, kjer so se naselili prvi Evropejci

Stavba je razdeljena na dva dela, severni pripada senatu, južni pa t. i. »House of Representatives«. Politične oblasti so opredeljene na oba dela, tako ustava da obema, senatu in hiši odposlancev, odgovornost glede napovedi vojne, oboroženih sil, obdavčenja, sposojanja in nakupa denarja, regulacije blagovnega prometa ter vladnih zakonov.

Washington Monument

Najznamenitejši simbol mesta pa je zagotovo »Washington Monument«, katerega so dograjevali skoraj 40 let. Stoji na sli-

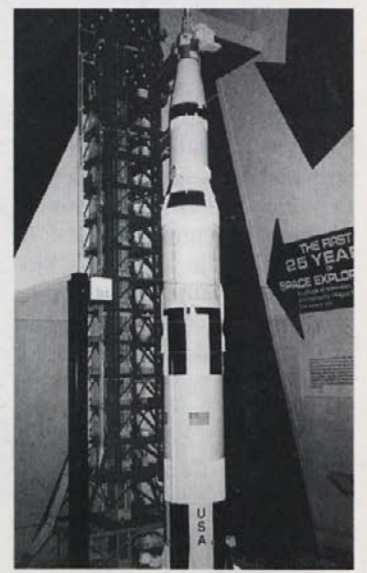
kovitem hribčku nasproti Bele hiše, točno v sredini veličastne promenade »The Mall«. Obdan z nešteti ameriški zastavami, je ta preprosti marmornati spomenik posvečen »očetu države« Georgeu Washingtonu in danes obiskovalcem z vrha nudi fantastičen pogled čez cel Washington.

Spomeniki

Washington D. C. je znan tudi zaradi drugih majestetičnih spomenikov, ki se razprostirajo na mnogih zelenih površinah mesta.

Najbolj obiska vredna sta zagotovo dva spomenika, posvečena predsednikoma Lincolnu in Jeffersonu. Lincolnov spomenik igra centralno vlogo v arhitektonski kompoziciji mesta. Predstavlja zahodni konec promenade »Mall«, in je zasnovan po primeru »Parthenona«. 36 stebrov simbolizira države, v katerih je Lincoln bil izvoljen. Notranjost spomenika dominira monumentalen kip Abrahama Lincolna, v zidovih pa so vklesani izvlečki iz Lincolnovega Gettysburgovega nagovora ob višku državljanske vojne.

A še drug bistven dogodek je povezan s tem spomenikom, ki je hkrati tudi priljubljen prostor za javne demonstracije. Martin Luther King jr. je namreč prav na vrhu stopnjc Lincolnovega spomenika v Was-

National Air and Space Museum

Mesto muzejev

Washington je tudi pravi paradiz za ljubitelje muzejev iz vseh področij. Tako imenovana »Smithsonian Institution«, ki je bila ustanovljena leta 1846 po zapuščini angleškega kemika in mineraloga Jamesona Smithsona, je največji muzejski kompleks na celem svetu.

Ni mogoče opisati, kaj vse lahko obiskovalec vidi v teh nešteti muzejih, ki ne delujejo po včasih prav dolgočasnih metodah tradicionalnih muzejev, temveč letno privabijo predvsem na tisoče mlade ljudi, ki si z zanimanjem ogledajo razstavljene objekte.

»National Museum of American History« vodi obiskovalca s tisočimi originalnimi zgodovinskimi predmeti kronološko po vsej ameriški zgodovini. Umetniški muzeji segajo od portretnih galerij preko afriško-ameriške umetnosti tja do modernega »National Design Museum«.

Posebnost med muzeji pa je zagotovo tudi »National Air and Space Museum«. V njem so razstavljena nešteta letala od znamenitega »Wright-Flyerja«, ki velja za prvo uspešno letalo v zgodovini, tja do modernih NASA letal, pa tudi moderni vesoljski sateliti in vesoljske rakete. Einsteinski planetarij dopolnjuje ta tehnični muzejski užitek.

Arlington Cemetery

Končno pa je ogleda vredno še pokopališče v Washingtonu, »Arlington Cemetery«, kjer je pokopanih nad 245.000 vojakov iz različnih vojn z njihovimi družinami. Razen njih pa so našle na tem pokopališču svoj zadnji pokoj tudi osebnosti kot ameriški predsednik John F. Kennedy s svojo Jackie Onassis in vso ostalo družino ali svetovno znani boksar Joe Louis.

Pokopališče pa vsebuje tudi nešteto spomenikov in razen tega še hišo generala Leeja, ki je tam prebival, preden se je podal v južne ameriške države, da bi stal na čelu čete v državljanski vojni.

Nemogoče je s poročilom zajeti vse, kar tvori poseben značaj Washingtona D. C. ne le v ameriški pokrajini, temveč na svetovnem zemljevidu. Vpliv, ki ga izžareva to mesto, lahko občutiš le, če se sam izpostaviš edinstvenemu čaru Washingtona.

Tanja Gutovnik

Žovneški postanejo Celjski

Preden so bili povzdignjeni v grofe Celjske, kar se je zgodilo leta 1341, so se imenovali svobodni gospodje Žovneški; ime so dobili po reki Savinji-Soune. Živel so na gradu Žovnek v Spodnji Savinjski dolini, v njihovo posest je spadal tudi grad Ojstrica-Osterwitz. Njihov hiter vzpon na družbeni lestvici se je predvsem zaradi preračunanih ženitev začel že na začetku 13. stoletja. Poteza Ulrika II., ki je leta 1308 do takrat svobodno rodbinsko posest predal Frideriku Lepemu, avstrijskemu in štajerskemu vojvodi, in jo prejel nazaj kot štajerski deželno knežji fevd, je bila med najpomembnejšimi, saj so s tem dejanjem Žovneški postali vazali Habsburžanov.

Od Friderika I. do Ulrika II. Celjskega

Po izumrtju Vovbrških v letu 1322, sorodnikov, ki so izhajali iz Koroške, je Žovneškim pripadla posest v porečju Savinje s središčem v Celju, kamor je Friderik Žovneški leto dni kasneje preselil sedež družine. Leta 1341 je cesar Ludvik Bavarski Žovneške povzdignil v grofe Celjske, ki so po Vovbržanih podedovali tudi njihov grb – tri zlate zvezde na modrem polju.

Friderikova sinova, Ulrik I., ki je bil uspešen vojak, in Herman I., ki je bil dober gospodarstvenik, sta utrjevala gospodarsko in vojaško moč družine. Celjskim so v tem času prinašali zaslužek predvsem najemniška vojska, promet in trgovina, njihove posesti so namreč ležale ob pomembnih evropskih cestnih povezavah.

Svoj vrh so Celjski dosegli v času vladanja Hermana II., sina Hermana I., ki je bil na prestolu kar petdeset let, od leta 1385 do 1435. Herman II. je v bitki proti Turkom pri Nikopolju rešil življenje tedanjemu ogrskemu in kasnejšemu češkemu in nemškemu kralju ter rimsko nemškemu cesarju Sigismundu Luksemburškemu in v njem našel močnega zaveznika, ki mu je pomagal pri njegovem nadaljnjem vzponu. Z njegovo pomočjo so Celjski pridobili obširne posesti v Slavoniji in na Hrvaškem. Zveza se je še okrepila s poroko med Sigismundom Luksemburškim in Barbaro, hčerko Hermana II., sklenjena leta 1406.

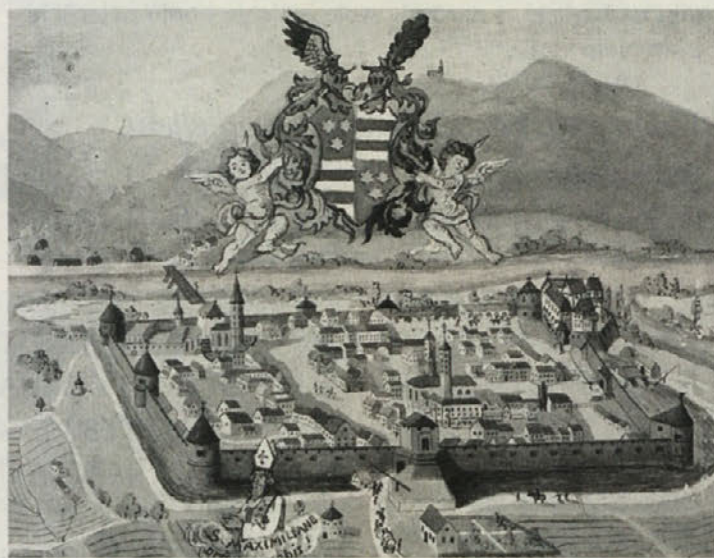
Ko so izumrli Ortenburžani, ki so imeli sedež v Špitalu ob Dravi, so Celjski postali lastniki posestev na Koroškem in Kranjskem. Leta 1423 se je Habsburžan Ernest Železni odrekal fevdni oblasti nad Celjskimi, tako da so bili leta 1436, leto dni po smrti Hermana II., imenovani za državne kneze, njihova posest pa za kneževino. Zadnje raziskave pa so pokazale, da jim ob tem na njihovih ozemljih ni bila priznana deželno knežja oblast.

Vnuku Hermana II., Ulriku II. Celjskemu, je varuštvo nad vnukom Barbare Celjske, ogrskim kraljem Ladislavom

RAZSTAVA V LJUBLJANI

Grofe Celjski nekdanj in nikdar več

V Narodnem muzeju Slovenije v Ljubljani je do 25. aprila 2001 na ogled gostujoča razstava Pokrajinskega muzeja Celje o celjskih grofih. V Celju si je razstavo o življenjski zgodbi srednjeveške plemiške družine, ki jo je njena avtorica Rolanda Fugger Germadnik predstavila s pomočjo slikovnega in listinskega gradiva ter redkih eksponatov, v enem letu ogledalo okoli dvajset tisoč obiskovalcev.

Veduta Celja. Akvarel, kopija upodobitve iz 17. stoletja

Posmrtnikom, prineslo položaj kraljevega namestnika na Ogrskem. Zarotniško ogrsko plemstvo ga je kot zadnjega moškega potomca Celjskih 9. novembra 1456 v Beogradu umorilo. Pokopali so ga v Marijini cerkvi v Celju. V skladu z dedno pogodbo iz leta 1443 je v okviru rimsko-nemškega cesarstva dediščino Celjskih prevzel cesar Friderik III. Habsburški.

Barbara Celjska in Veronika Deseniška

Na vladarskem prestolu so sedele tri potomke Celjskih. Ana Celjska si je po poroki na začetku 15. stoletja nadela poljsko krono. Hči Hermana II., najpomembnejšega celjskega grofa, se je poročila s Sigismundom Luksemburškim, njuna hči Elizabeta pa je po zgodnji smrti moža Albrehta II. Habsburškega predala ogrsko krono sinu Ladislavu Posmrtniku.

V spominu ljudi sta se vse do danes ohranila dva ženska lika, povezana s celjskimi grofi, in sicer močna, svobodna ter

Jakob Kallenberg, 1545: Zastavonoša s celjskim grbom

Rudi Španzel, 1999: Friderik I. Celjski. Risba s svinčnikom

tolerantna osebnost Barbare Celjske in Veronika Deseniška, ki je morala umreti, ker je njeni ljubezni do zakonskega moža Friderika II. nasprotoval njegov oče Herman II.

V Svetovni kroniki iz leta 1493 je Hartmann Schedel Barbaro Celjsko, najmlajšo hčerko Hermana II. in ženo Sigismunda Luksemburškega, opisal kot žensko, polno nenasitnega mesenega poželenja in smrdljivi sod vseh pregreh. Po mnenju avtorja se je po moževi smrti leta 1437 starala v nečistovanju in je zapadla v takšno nespartmetno slepoto, da je za svete device, ki so za Kristusa prepele smrt, javno rekla, da so bile neumne. Po njenem mnenju naj bi po tem življenju ne bilo drugega življenja in da telo in duša umreta skupaj.

Danes velja mnenje, da je za negativen odnos do nje kriv tako pristaš Habsburžanov, zgodovinar Enej Silvio Piccolomini, kot tudi dejstvo, da je bila Barbara za obdobje, v katerem je živela, preveč svobodomiselnostna in versko tolerantna. Povsem nov pogled na Barbaro Celjsko, ki sta jo zanimali alkimija in astrologija, pa prinaša češki avtor Václav Drška, in si-

cer, da je bila tudi sposobna gospodarstvenica in političarka, ki je uspešno sodelovala s svojim možem.

Barbarin brat Friderik II. se je po smrti žene, s katero je živel v nesrečnem zakonu, poročil z lepo plemkinjo Veroniko Deseniško, ki je bila za moževega očeta Hermana II. premalo ugodnega izvora. Svojega sina je dal zapreti, snaho pa je postavil pred sodišče z obtožbo čarovništva in naklepanja umora prve sinove žene. Kljub temu, da jo je sodišče v Celju oprostilo, ji je tast povsod sledil in jo dal utopiti na gradu Ojstrica.

Zanimivi eksponati

Mesto pokopavanja celjskih grofov, to je Marijina cerkev v Celju, je določil že prvi celjski grof Friderik I. Lobanje pokopanih celjskih grofov so iz grobnice v omenjeni cerkvi zaradi požara vzeli že leta 1798. Kljub temu, da so bile vse od leta 1811 nameščene v posebni vitrini za glavnim oltarjem, so za obiskovalce med najzanimivejšimi eksponati na razstavi.

V posebni interdisciplinarni znanstveni študiji, ki jo je vodila mag. Zvonka Zupanič Slavec iz Inštituta za zgodovino medicine v Ljubljani, so identificirali 18 lobanj, ki naj bi pripadale celjskim grofov. Vsaki lobanji so določili spol in okvirno starost, identificirali so bolezni in določili oblikovne značilnosti njihovih obrazov. Večino lobanj so postavili v sorodstven odnos in jim pripisali domnevno identiteto ter jih razporedili

Ana Žovneška, slikano okno. Original v župni cerkvi Seebenstein, Avstrija.

v nekaj družin. Strinjajo se, da lobanje najverjetneje pripadajo eni družini, in sicer celjskim grofom, po njihovem pa se somatski rezultati ujemajo z zgodovinskimimi. Tako kot na vseh področjih bo tudi tukaj razvoj znanosti omogočal nove raziskave.

Na podlagi ohranjenih lobanj je akademski slikar Rudi Španzel narisal portrete treh najpomembnejših Celjskih, in sicer Friderika I., Friderika II. in zadnjega med njimi, Ulrika II.

V zvezi z razstavljenimi listinami iz Arhiva Slovenije je

Hartmann Schedel, Weltchronik, 1493: Barbara Celjska

zanimiv podatek, da je Avstrija iz Državnega arhiva na Dunaju vrnila rodbinski arhiv Žovneških in Celjskih šele tik pred razpadom Jugoslavije, čeprav je bila pogodba med obema državama o vračanju arhivov sklenjena že v času po prvi svetovni vojni.

Do sedaj so bile znane pečnice z vtisnjenim grbom Celjskih iz Beograda in z Madžarske. Sedaj so prvič razstavljene pečnice iz Knežjega dvora z obroba Celja in fragmenti pečnice s Starega gradu nad Celjem.

Grb Celjskih lahko najdemo v številnih cerkvah, saj so jim darovali posesti, denar in različne privilegije. Med samostani, ki so jih ustanovili Celjski, so kartuzija Pleterje, pavlinski samostan v Lepoglavi na Hrvaškem, dominikanski samostan v Novem kloštru pri Polzeli in frančiškanski samostan v Enzelsdorfu v Avstriji.

Iskanje novih virov

Čeprav je avtorica razstave o celjskih grofih dosedanje znanje o celjskih grofih dopolnila z novimi eksponati in spoznanji, je prepričana, da muzealci še niso rekli zadnje besede. Po njihovem mnenju se v evropskih muzejih prav gotovo skriva še kakšen dokaz o srednjeveški plemiški družini, ki v času svojega največjega gospodarskega in političnega vzpona ni bila povezana le s slovenskim, temveč z vsem srednjeevropskim prostorom in se je vse do danes ohranila v ljudskem spominu.

Irena Destovnik

Vesele božične praznike
in srečno novo leto

želita

Enotna lista
z občinskimi odborniki
predsednik Andrej Wakounig
in Skupnost
južnokoroških kmetov

zb. sv. dipl. inž. Štefan Domej
zb. sv. Janko Zwitter

**ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV
IN PRIJATELJEV
PROTIFAŠISTIČNEGA ODPORA**

je v letu 2000 naloge, ki si jih je zadala v
svojem delovnem načrtu, uspešno izvedla.

Ob izteku leta se prisrčno zahvaljujemo
vsem številnim obiskovalcem naših prireditev, pevskim
zborom, recitatorjem in govornikom, ki so nam pomagali
pri izvajanju teh nalog.

Tudi za prihodnje leto naše člane in članice ter prijatelje
naprošamo, da nam pomagajo skupno ohranjati tradicije
protifašističnega odpora ter gojiti spoštljiv odnos in spo-
min na žrtve, ki so darovale svoje življenje v boju za lepši in
pravičnejši svet.

*V tem smislu sodelavcem, prijateljem,
in rojakom želimo vesele praznike
ter srečno in uspešno novo leto 2001*

Vesele praznike in
srečno ter uspešno
novo leto 2001 želi

odvetnik

dr. Miran Zwitter

A-9020 Celovec
Karfreitstraße 3
telefon 0 46 3/50 5 40
faks 0 46 3/50 5 41

SLOVENSKA GOSPODARSKA ZVEZA
10.-Oktober-Straße 19
9020 Celovec
Telefon: 0463/508802
Faks: 0463/508802-4
e-mail: office@sgz.at

želi vsem članom
in gospodarskim
partnerjem vesele
božične praznike
in uspešno
novo leto

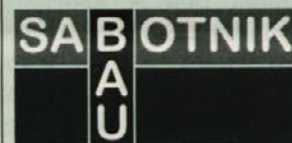
Vesel božič
in srečno
novo leto
2001 želita

dr. Ana
in mag. Karl **Vouk**
z družino
A-9150 Pllberk, Rinkole 24

ŽIVLJENJE POTREBUJE PROSTOR
V PROSTORU SE ODVIJA ŽIVLJENJE
ŽIVLJENJE POTREBUJE SANJE
V SANJAH SE RAZVIJA ŽIVLJENJE

GRADBENO PODJETJE SABOTNIK
Z VAMI USTVARJA IN OBLIKUJE PROSTOR,
KJER SO MOGOČE SANJE IN SE RAZVIJA ŽIVLJENJE

Želimo vam blagoslovljen
praznik ljubezni ter za leto 2001
moči in poguma, da bi uresničili
svoje sanje in želje!

Plešerka 59A, A-9074 Hodiše, 04273/2295, e-mail: sabotnik.bau@net4you.at

Vesele božične praznike
in srečno novo leto

Planung / Beratung / Ausführung
Sanitär – Heizungsbau
Werner Findenig
9125 Mittlern/Metlova, Tel. 04232/6222

Vsem prijateljem,
znancem ter gostom želi
mного zdravja, uspeha
in osebnega zadovoljstva
v letu 2001

družina
Wutte

Vesele 1, 9123 Šentprimož

Želimo vam blagoslovljen
praznik ljubezni ter za leto 2001
moči in poguma, da bi uresničili
svoje sanje in želje!

Plešerka 59A, A-9074 Hodiše, 04273/2295, e-mail: sabotnik.bau@net4you.at

Mного svetonočnega miru in blagoslova v novem
letu 2001 želijo vsem dobrotnikom in prijateljem,
absolventkam in absolventom ter staršem

Konvent šolskih sester

Višja šola za gospodarske poklice v Št. Petru

Enoletna Strokovna gospodarska šola

Spoštovanim pacientom želi vesel božič,
v letu 2001 pa zdravja,
uspeha in zadovoljstva

dr. Michael Weber
zobozdravnik v Celovcu

**SLOVENSKA
ŠPORTNA
ZVEZA**

želi vsem svojim
članom in prijateljem
lepe božične
praznike ter srečno
nova leto 2001

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi

KONUS

EXPORT - IMPORT
Konus trgovska družba, Pllberk
Konus Handelsgesellschaft, Bleiburg
A-9150 Bleiburg, Völkermarkter Str. 11,
tel. 04235/3650, fax 3650-83
email: konus.gmbh@carinthia.com

Prijetne božične praznike
in srečno novo leto želi

**ELEKTROTECHNIK
KROPIUNIK**

Franzendorf/Branča vas 48
9072 Ludmannsdorf/Bilčovs
Tel. 04228/3397, 0676/3360619
Fax 04228/3397

Vesele
božične praznike
in srečno
novo leto želi

dr. Anica Schwarz
zdravnica v Galiciji

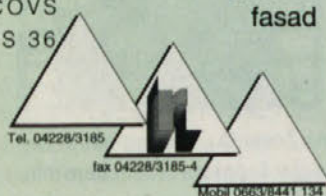
Robert Hedenik

SPENGLEREI - KLEPARSTVO
DACHDECKEREI - KROVSTVO

9072 LUDMANNSDORF/BILČOVŠ
WELLERSDORF/VELINJA VAS 36

Vaš
strokovnjak
v zadevah
streh in
fasad

Vesele božične praznike
in srečno novo leto

Blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto
želi v imenu vse šolske skupnosti

Prof. Jože Wakounig

vodja Zvezne gimnazije
in Zvezne realne gimnazije za Slovence v Celovcu

Vsem cenjenim odjemalcem, znancem in prijateljem
želi vesele božične praznike in srečno novo leto

ADEG Ogris-Martič
Ludmannsdorf/Bilčovs,
☎ 0 42 28/22 51

Vesele
božične praznike
in srečno novo leto

želijo

dr. Matevž Grile
dr. Roland Grile
in
mag. Rudi Vouk
ODVETNIKI

CELOVEC,
Karfreitstraße 14/III
Tel. 0463/5 4267

Vesele božične praznike
ter uspešno novo leto Vam želi

TURISTIČNA AGENCIJA IN AVTOPODJETJE

SIENČNIK

TEL. 0 42 36/20 10-0
FAX 0 42 36/20 10-11

A-9141 DOBRLA VAS

Zahvaljujemo se vsem prijateljem,
partnerjem in potnikom za zaupanje
v minulem letu in Vam želimo
srečno vožnjo v letu 2001

Vesel božič in srečno novo
leto 2001 želijo

ravnateljstvo, profesorski zbor in dijaki
Dvojezične zvezne trgovske akademije
v Celovcu

**HOLZBAU
GASSER GmbH**

A-9072 Ludmannsdorf • Edling 25 • Tel. 0 42 28/22 19 • Fax 27 50
E-mail: office@holzbau-gasser.at • Internet: www.holzbau-gasser.at
ZIMMEREI • TISCHLEREI • COMPUTERGESTEUERTER ABBUND

Wir wünschen
allen unseren Kunden
und Freunden
ein besinnliches
Weihnachtsfest und
ein erfolgreiches neues Jahr

Vsem našim
odjemalcem
in prijateljem
želimo prijetne
božične praznike
in uspešno novo leto

Vesele
božične praznike
in srečno novo
leto želi
vsem rojakom
družina

dr. Franc in
mag. Vera Wutti
Borovlje

ARTIS
Filmproduktion
9020 Klagenfurt/Celovec; Primoschgasse 3; Tel.: 0463-37553

Blatne vsotpe človek v sliki in odide	Stopi z desne in sreča človeka	Pogleda, a ne vidi ga, odideta obo
"Kdo bil je ta? Tega poznami!"	Znanec zginja v daljavi	"Srečen Božič" zakriči v prazno ulico trisošerih lučk

Dr. Franci Serajnik
odvetnik

Wiesbadener Straße 3
A-9020 Klagenfurt/Celovec
tel. 0 46 3/51 63 30 • fax 51 43 24
e-mail: dr.serajnik@aon.at

Želim Vam vesele božične praznike
in srečno novo leto

elara

Vesele božične
praznike in
srečno novo leto 2001!

Blagoslovljene
božične praznike
in srečno novo leto želi
SPAR-trgovina in gostilna
z dvorano za vsakovrstne
prireditve
WAUTSCHE-SMREČNIK
ŠOŠTAR
Globasnica ☎ 0 42 30/211

Vesele božične praznike
in srečno novo leto 2001
želita
odvetniški pisarni

Dr. Valentin Kaki Celovec
in
Tanja Pečar Ljubljana

Vesele božične praznike
ter srečno novo leto
Vam želi

llonau
Die meistbesungene Versicherung

StarInvest
Andreas Wuttej

Büro/pisarna: Mettingerstraße 13
9100 Völkermarkt/Velikovec
tel. 0 42 32/31 61

Privat: 9122 Tulpenweg 9
tel. 0 42 39/27 00
Mobil: 0664/4138878

Vesele božične praznike
in srečno novo leto želi

ALPETOUR

Spedition-Transport-Ges. m. b. H.
Špedicijsko-transportna družba z o. j.
A-9150 Bleiburg/Pliberk

Krojaštvo

WEISS

vesel božič
in srečno
novo leto

Spitalgasse 12
9020 Celovec
Tel. 0463/513752

Ta mojster je Mitja Einspieler, doma na Sramsčah pri Bilčovsu, zdaj pa že poldrugo leto lastnik istoimenske zlatarne in trgovine z nakitom »EINSPIELER * DIE SCHMUCKWERKSTATT«.

Zanj je bilo vselej jasno, da bo svojo poklicno pot ubral v zlatarsko-nakitni obrti. »Zlatarna in dragi kamni so me vselej zanimali, prav privlačevali,« pravi, in zato se je po petih letih slovenske gimnazije odločil za strokovno šolo za zlatarje na Višji tehnični šoli (HTBL) v Borovljah. Strokovna šola uživa precejšen ugled v strokovnem svetu zlatarstva in nakita.

Da pa obstojiš v tem poklicu, kjer je preživetje kar za nekaj stopenj trše kot drugod, moraš poleg dobre in trdne strokovne izobrazbe imeti tudi umetniško žilico, kreativnost, železno disciplino pri delu in sploh veselje do obrti.

Vstop

Nedvomno najvažnejši korak na poti k zlatarski samostojnosti pa je po zaključeni šolski izobrazbi zaposlitev pri nekem zlatarskem mojstru. Ta priložnost je usojena le 10 odstotkom absolventov šole, kajti povpraševanje zdaleč presega ponudbo delovnih mest.

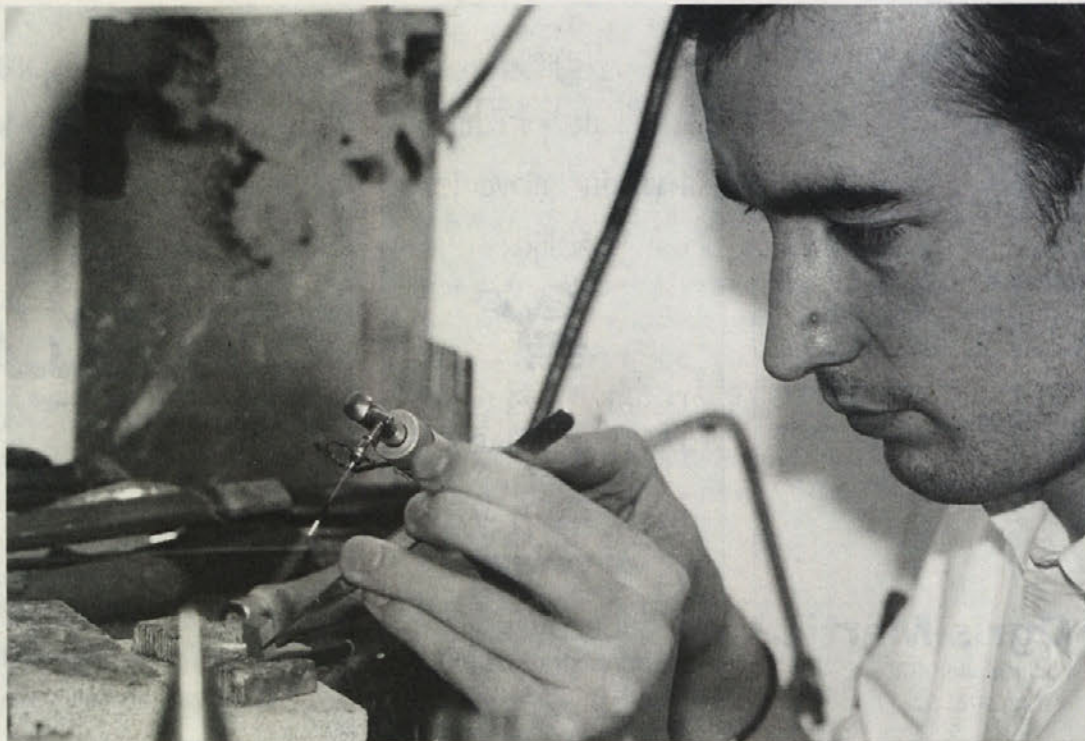
Prvo delovno leto je sploh odločilno za uspeh ali neuspeh v tem poklicu.

»V prvem poklicnem letu je zaslužek obrobne pomena, v tem letu štejeta le lasten angažma in žeja po znanju. V tem letu si moraš osvojiti čim več znanja. Če prestaneš prvo leto, se ti pozneje godi dosti bolje.«

Naš pogovorni partner je to leto v službi pri zlatarskem mojstru v Celovcu dobro izrabil in ga vnovčil kot odskočno desko za poznejši prevzem zlatarne v Renngasse.

Po znanje v svet

Preden pa je dosegel svoj cilj, je šel po svetu, da bi se pri mednarodno priznanih mojstrih

Pozornost, natančnost, kreativnost, ...

MLADI ZLATAR NA POTI UVELJAVITE

Zlatarska skrinjica Mitje Einspielerja v osenčju zmaja

Celovška ulica Renngasse med Starim in Novim trgom. Pred vhodom v trgovino z nakitom stoji na podstavku goreča sveča, kot nem klic, da smo v predbožičnem času. V izložbah, opremljenih z izbranim okusom, je nakit, ki se mu na prvi pogled pozna, da ni narejen po določenih šablonah konfekcijskega diktata, ampak da ga je oblikovala in naredila večša roka mojstra.

izobraževal naprej in se od njih čim več naučil.

»Od vsakega od njih sem odnesel le najboljše,« meni Mitja, ki se je v Ljubljani naučil uokvirjanja dragih kamnov, se v Baslu navadil hitrega dela ob navzočnosti stranke, v Lienzu pa zaključil krog učenja.

Od tam je prišel nazaj v Celovec, kjer se mu je pred poldrugim letom uresničil poklicni sen – biti samostojen zlatar.

1. junija 1999 je prevzel zlatarno »DIE SCHMUCKWERKSTATT« zlatarskega mojstra Skreina. Ta se je odpravljal na Dunaj in je iskal primerne

oblikuje na novo. Prodaja pa tudi nakit izbranih, to je ekskluzivnih dizajnerjev iz Francije, Nemčije, ZDA, Švice, Danske in Avstrije.

EINSPIELER*
DIE SCHMUCKWERKSTATT

naslednika. V Mitji Einspielerju ga je videl in našel. Saj ga je iz lastnih izkušenj poznal in cenil kot perspektivnega in nadebnega zlatarja.

Končno samostojen

»Tako sem sprejel ponudbo,« pravi Mitja Einspieler, »kajti ta trgovina je odgovarjala mojemu pristopu k delu in tudi moji kreativnosti. Oba, predhodnik in jaz, ceniva umetniško izdelan nakit, to so unikatni. In prav po tem slovi ta delavnica.«

Ta sloves sloni na tem, da se mladi mojster zelo intenzivno posveča željam in predstavam oseb, ki pridejo v njegovo delavnico. »Za stranke si vzamem dovolj časa, zanje sem na razpolago, kadar to želijo, in jim strokovno svetujem. Kajti edinele v miru, brez hektike in drenaža lahko nastaja nakit, s katerim ima kupec, ima stranka veselje in je zadovoljna. Če je zadovoljna, sem zadovoljen tudi jaz. Kupec pa ve, da ima dragocen nakit, ki je unikatni, ki je izdelan zgolj po njegovih predstavah in željah ter finančni zmogljivosti.«

Mitja Einspieler po želji tudi popravlja nakit, ga pretaplja in

Poldrugo leto po prevzemu delavnice in trgovine se je Mitja Einspieler uveljavil kot ekskluziven zlatar dragocenih unikatov. Njegov nakit se odlikuje po svoji brezčasni oblikovni aktualnosti in individualni noti. Prav ta individualnost dobiva v času masovnega osrečevanja na pomenu in teži.

Lok izdelkov – po želji – sega od uhanov, ogrlic in prstanov preko zapestnic do intimnega nakita in okvirjev za drage kamne in podobno. Načelno je nakit iz dragih kamnov in žlahtnih kovin, po želji pa tudi iz lesa ali plastike.

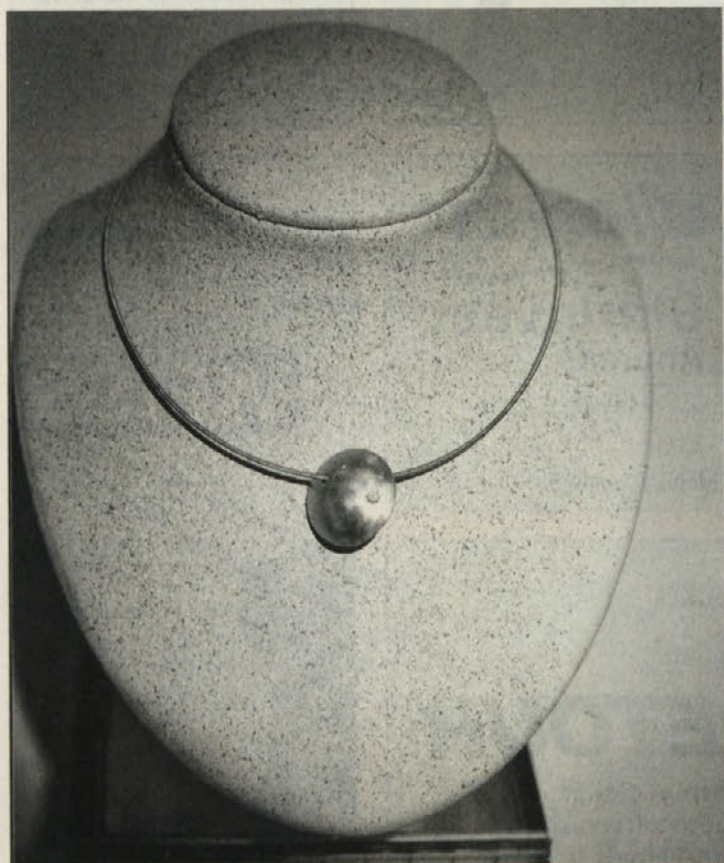
Moč noči

Zlatarna »EINSPIELER * DIE SCHMUCKWERKSTATT« je vkomponirana v staro mestno jedro. Obokani prostor je kot nalašč primeren za zlatarno oz. za delavnico individualnega in unikatnega nakita. Skozi šipe izložbe ali vrat je mogoče opazovati, kako dragocenosti nastajo. Lahko se zgodi, da vas bo Mitja Einspieler povabil, da z njim ob delovni mizi, medtem ko bo morda pretapljal zlato ali pa delal sponko za ogrlico, pokramljate in pobliže spoznate, kako se rojeva uhan ali pa prstan.

Predvsem ponoči se mladi zlatar rad posveča intenzivnemu delu. Kajti noč ima svojo moč in v teh urah se, kot pravi, lahko »docela zatopim v delo ter potopim v ustvarjalnost«.

Torej: če boste iskali primereno darilo za svoje najdražje: obiščite delavnico in prodajalno Mitje Einspielerja v Renngasse! Zagotovo boste našli kaj primerne za svoj okus in tudi za svojo denarnico.

Franc Wakounig

Ta mojstrovina bo kmalu našla kupca

Trenutek oddiha, da na novo zajame moči

Odgovor na to vprašanje je večplasten. Rebrnikova domačija leži sredi vasi in tik pod Katari- no. Ko vstopim v razstavni prostor, me objame prijetna toplota. Novopečeni podjetnik Franc Merkač sedi za pisalno mizo in nekaj riše na list papirja. Aha, to bojo pa gotovo načrti za nove izdelke. Drži.

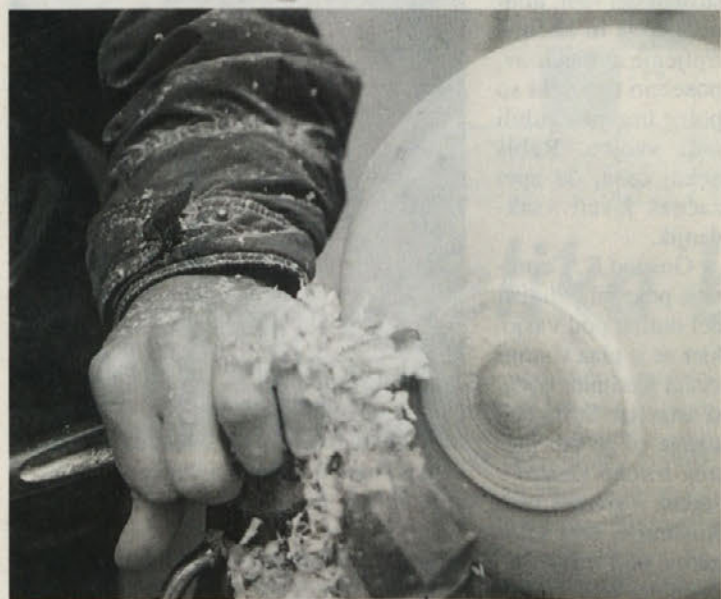
Vzorec lesa

Na dolgi mizi so razstavljeni struženi izdelki različnih velikosti, krožniki, sklede, vaze, svečniki, stojala, tudi igrači ne manjka. Pri vsakem izdelku leži listič z navedbo vrste lesa, iz katere je bil narejen. To je potrebna informacija tako za obiskovalce in kupce kot tudi za mojstra samega. Kajti kar tako čez palec je zelo težko ugotoviti, na katerem drevesu je nekoč posoda rasla. Sicer ima res vsak les svoj poseben in izrazit vzorec, a pri obilici izdelkov in pri podobnosti bi se določanje sorte lesa kmalu izrodilo v nepotrebno loterijo.

Na podstavku, ki je prav tako izdelek hišnega gospodarja, ležijo izvodi njegove najnovejše pešniške zbirke »trlopiti-pitipitop-odžejam trajanje z zavestnim bivanjem«. Nevsiljivo opozorilo, da imamo pred seboj strugarja, ki je tudi pesnik. Pa ne le to.

Delavnica je nameščena v skednju, v nekdanjem bivanjskem prostoru za hlapce. Pozneje, ko pri hiši niso več imeli poslov, je služil kot klet za repico, kot pravijo Podjunčani krompirju. Zdaj tu nastajajo ti lepi predmeti. Zunaj ob zidu pod napuščem pa se suši les, surovina strugarjev.

Preden se poglobiva v pome- nek, mi strugar Franc pokaže, kako iz obdelovanca, iz surovega kosa lesa, nastaja lepa skleda.

Žagovina kar frči na vse strani

Izbran kos lesa vpne v zatez- nik stružnice. Z različnimi dlet- ti, ki jih opre na nastavek, ob- deluje vrteči se les in tako iz- struži zaželjeni predmet. Pri tem seveda igrata vrsta lesa in debelina obdelovanca pomebno vlogo.

Pot iz brezposelnosti

Pot do dodatnega poklica in s tem lastnega strugarkega pod- jetja je bila za Franca Merkača dolga in tesno povezana z iz- kušnjo brezposelnosti.

Pot za samostojnost in obrt se je zavestno odločil

OBRT KOT POT IZ BREZPOSELNOSTI

Strugarško podjetje FRAN v Šmihelu

Pred dnevi je pri Rebrniku v Šmihelu začela delovati strugarška delavnica FRAN. Odprtje domačega obrtnega podjetja je zbudilo precej zanimanja. Marsikdo se je vprašal, kaj je na tem tako posebnega? Kajti v deželi odpre toliko podjetij svoja vrata na novo in mnogo jih preneha obratovati, kar je v gospodarskem življenju ne- kaj povsem običajnega. Zakaj torej tolikšno zanimanje, da so celo novinarji in foto- grafi prihrumeli v vas?

Po maturi na slovenski gim- nazhiji je v Salzburgu s promo- cijo zaključil študij psihologije. Zatem se je posvetil znanstve- no-raziskovalni dejavnosti in

ke, se mu je porodila želja, da bi nekaj takega v prostem času tudi sam sam rad izdeloval.

Obiskal je začetni strugarški tečaj na Tirolskem in si tako – še nevede – položil temelje za novo poklicno kariero.

Psiholog in strugar

Važen pogoj za ustanovitev podjetja je izpolnil v času brez- poselnosti, ko je na posredo- vanje Zavoda za zaposlovanje (Arbeitsmarktservice-AMS) zaključil tečaj obratnega gospodarstva na WIFI v Celovcu. Predavatelji in udeleženci teča- ja so ga spodbujali, naj svoje znanje rokodelsko vnovči, predvsem še, ker »imam spret- no roko«.

Psiholog in raziskovalec Franc Merkač se je odločil za rokodelsko kariero strugarja. Pri okrajnem glavarstvu v Veli- kovcu je vložil potrebno doku- mentacijo za ustanovitev last- nega strugarkega podjetja in v predvidenem roku dobil dvoje- zično pozitivno odločbo. Pod- jetje je imenoval FRAN.

Vzporedno s tem potrebnim birokratskim korakom je pri av- strijskem Uradu za patente zaščitil svoj logo, svojo zaščit- no znamko.

Strojno se je opremil z naj- potrebnejšim – to je z leseno stružnico, tračno žago in s po- trebnim orodjem, kot so to dle- ta vseh vrst, brusila ter odseso- valnik, da o lesu ne govorimo. Za začetek ta oprema zadošča.

vrst, listavce in iglavce: oreh, jablano, hruško, češpljo, če- šmin, dob, jesen, topol, jelšo, bukev, kostanj, gaber, bor, ma- cesen, jelko, smreko, cemprin, cipreso, tiso in ostalo. Les je lahko sveže posekan ali pa že našagan.

Strugarstvo FRAN dela po naročilu, pri čemer je zagotov- ljeno, da je vsak izdelek unika- ten, tako rekoč z osebno izkaza- nico.

Strugarstvo FRAN v Šmihe- lu je odprto ob ponedeljkih, tor- kih in sobotah od 9. do 18. ure ali pa po dogovoru.

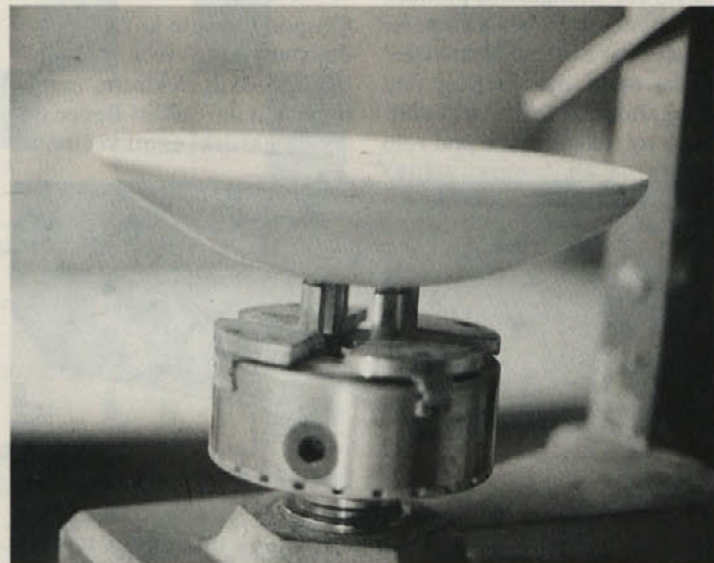
Doslejšnje izkušnje in odme- vnost potrjujejo Franca Mer- kača v tem, da se je podal na pravo pot, ki seveda ne bo po- sejana z rožicami.

A to ni edina poklicna opcija. V doglednem času bo zaključil tečaj medicije, to je načina urejanja konfliktov. Tudi na tem področju se je od- ločil za samostojnost.

Slej ko prej pa znanstveno- raziskovalna dejavnost ostaja važna poklicna smer.

... in pesnikovanje

Še kot študent je leta 1980 s pesniškim prvencem »Odenki razbolele resničnosti« zbudil pozornost, leta 1987 je sledila zbirka »Našisti«. 13 let navrh pa je zaglegala luč zbirka »trlopiti-pitipitop«. V tej zbirki pesnik reflektira trajanje, čas, pač to, kakšne sledove posameznik zapušča v prostoru in času. Vsaka zbirka je pomemben mejnik, ker pomeni odstiranje lastne identitete in intime. Kot

Obdelovanec na zatezniku

Po potrebi in v okviru finanč- nih zmogljivosti jo bo dopol- njeval.

Les, les, les ...

Les je strugarjeva surovina. Za obdelavo pride v poštev le suh les. In dober strugar ima les vseh vrst zmeraj na zalogi. Zato Franc Merkač kupuje les vseh

pesnik sem se zavestno opredelil za to odstiranje, pravi Franc Merkač, psiholog, pesnik, strugar in še kaj več.

Ta rokodelski umetnik vam bo lahko izdelal najrazličnejše predmete tudi po želji, če se ne boste mogli odločiti za kakšno že izdelano stvar!

Franc Wakounig

Srečen
trlopiti-pitipitop

v novo tisočletje
želi

FRAN

9143 St. Michael/Šmihel 3
STRUGARSTVO FRAN   www.fran.at

17. novembra, nekaj minut po polnoči, je tri ali štiri milijone kubičnih metrov zemlje, peska, kamenja, vode, grmovja, izkoreninjenih dreves, ... zdrsnilo po sotočju Mangartskega potoka in Predelice v skupni strugi v dolino, kjer je sedaj po pobočju ponekod zelo široka in globoka zarez. Naravno katastrofo je sprožilo dolgo trajajoče močno deževje.

Zemeljski plaz se je utrgal na približno 1700 metrov nadmorske višine pod Mangrtom (2679 m) in zdrvel v dolino – tudi skozi vas Log, na 652 metrov nadmorske višine. Plaz se razteza na več kot 20 hektarjih večinoma zelo strmih površin. Premostil je 1100 metrov višinske razlike in je dolg približno pet kilometrov. Murasti tok, ki mu je sledil, je dosegel hitrost 8 do 15 metrov na sekundo. Ogromne količine premočenega drsečega sipskega materiala so popolnoma spremenile podobo dela vasi Log ter bližnje okolice in se ustavile deloma šele po več kot treh kilometrih pod vasio v strugi potoka Koritnice.

Cesta Predel – Log dvakrat pretrgana, vas Strmec odrezana

Mejni prehod Predel (1156 m), najbližja povezava iz Trbiža za Bovec, Tolmin, Gorico, bo še dalj časa zaprt. Dober kilometer po mejnem prehodu je odcep ceste na Mangrt – najvišje gorske ceste v Sloveniji, ki se konča na skoraj 2000 metrov nadmorske višine. Na tej točki približno 150 metrov ceste in mostu čez Mangartski potoček ni več. Zopet dober kilometer dalje je vas Strmec. Nekaj kilometrov pod njo je Log pod Mangartom, ki leži v ozki dolini, na robu katere teče pod zelo

Široka struga sedaj zopet neznatnega potočka Predelice

strmimi skalnatimi pobočji Julijskega potoka Koritnice.

Potok Predelica priteče v dolino po strmih pobočjih v globoki zarez, preko katere je bil v zgornjem delu vasi Log most. Tu je prihrumel plaz in kljub globoki zarez opustošil ta del vasi, odnesel most, 50 metrov ceste, hiše, se razlil po ravnini, mnogih poteh in hišah. Par dni ljudem ni bilo mogoče priti na drugo stran – dokler se vreme ni izboljšalo, potok ni bil več deroč, ni voda odtekla in so s kopači očistili cesto do kraja nesreče.

Cesta do vasi Strmec je dvakrat močno poškodovana, enkrat v dolini v vasi Log, drugič

V tem delu vasi je plaz povzročil največje razdejanje. Pred hlevom so bile hiše

PO ZEMELJSKEM PLAZU:

Negotova prihodnost za vas Log pod Mangartom

Te dni sem imel priložnost priti v zaprto območje okoli vasi sredi Julijskih alp Log pod Mangrtom. Kmalu po Bovcu, pri trdnjavi Kluže, je cestna zapora. Vožnjo nadaljuje le, kdor ima propustnico, izdano od Civilne zaščite Bovec.

na Predelu blizu mejnega prehoda. Prebivalce v Strmecu so par tednov oskrbovali z vojaškimi helikopterji.

Romeo Černuta pripoveduje o dogajanju tiste noči

Gospod Černuta je vaščan, sedaj stanuje v Bovcu. Je uslužbenec Soških elektrarn, trenutno po Civilni zaščiti Bovec dodeljen gasilski enoti večinoma

Predel. Zaslutili so nevarnost za vas Log. Zaradi tega in izrednih vremenskih razmer je Civilna zaščita Bovec odredila opazovanje plazu, alarmiranje prebivalstva v vasi za primer ponovnega drsenja plazu in prebivalcem svetovala, da se v ogroženih hišah ne zadržujejo, posebno ne čez noč. Na Predelu so opazovanje prevzeli gorenjski gasilci, spodaj v vasi domači. R. Černuta je bil tisto usodno noč v skupini šestih, ki so po službenem navodilu opazovali gibanje močno naraslega potoka. O polnoči so bili na mostu. Par minut po polnoči jih doseže klic z opazovališča na Predelu, da se ogromne mase začnejo valiti v dolino, da naj ukrenejo, kar ... Stekli so z mostu proti spodnjemu delu vasi, a po nekaj desetih metrih teka je zabučalo in zapokalo, ugasnile so luči in zmes iz vode, peska, zemlje, ... se je valila tudi njim nasproti.

Ko je bilo najhujše mimo, so oni in drugi vaščani videli, kaj se je zgodilo. Kaj takega nihče ni pričakoval. Do kraja, kjer je bilo najhujše, niso mogli, a videli so toliko, da nekaj hiš manjka, mostu ni več in vse naokoli polno blata, vode in kamenja. Šele ko se je zdanilo, so zagledali opustošenje – tudi, da se je struga potočka močno razširila posebno tam, kjer se potok steka v Koritnico. Tam blizu, na ravnini kakih 100 metrov od prejšnje struge Koritnice je bila kmetija; stare in nove stanovanjske hiše ter hleva ni bilo več. Ena od krav je stala čez kolena v blatu. Mladi z dvema otrokoma so se zaradi nevarnosti nekaj dni poprej začasno preselili v Bovec, ded in babica

sta ostala. Nesreče nista preživela.

Blizu odnešenega mostu so manjkale tri hiše, mnogo je huje poškodovanih. Pogrešali so sedem vaščanov, med njimi tudi njegovo prijateljico Zlatico. Le dve osebi so kmalu našli mrtvi.

Ko prisluhneš pripovedovanju in obnem gledaš opustošeni del vasi, utihneš, vidiš in občutiš trpljenje domačinov, posebno tistih, ki so poleg imetja izgubili tudi svojce. Rabiš nekaj časa, da spet začneš živeti vsakdanjik.

Gospod R. Černuta je pokazal tudi tisti del doline pod vasjo, kjer se je plaz v strmi strugi Koritnice počasi ustavljal. Strmi deli struge so po par metrov visoko zasuti, v zarezih v sredini teče Koritnica. Dva kilometra pod vasjo je elektrarna, zgrajena leta 1909 za potrebe rudnika Rajbl. Pozneje povečana, jo je plaz sedaj deloma zasul, večina tehničnih naprav je uničenih. Druga elektrarna nad vasjo tudi ne deluje. Plaz je odnesel jez, kjer se je zbirala voda Mangartskega potoka.

Obstaja nevarnost sprožitve novega plazu

Strokovnjaki geo- in hidrotehniko so ugotovili, da bi ob ponovitvi slabega vremena še dva milijona kubičnih metrov razmočenega sipskega materiala lahko zdrselo v dolino in povzročilo ponovno razdejanje. Za

stabiliziranje terena predlagajo nujne raziskave in gradnjo pregrad za umiritev in preprečevanje ponovne sprožitve plazu. Šele po opravljenih delih naj bi se Ložani lahko vrnili domov. Za poškodovane, porušene in odnešene hiše bo treba poiskati nove lokacije. O hitrosti sanacije bo odločala država, ki mora za vsa dela zagotoviti denar.

Trenutno je v Logu vzpostavljen alarmni sistem, v katerega so vključeni poleg gasilcev v vasi še opazovalci-gorenjski gasilci na Predelu in opazovalci-gorski reševalci, ki se nahajajo na višini nasproti najvišje točke plazu. Tako je zagotovljena najbolj mogoča varnost za desetine delavcev in strojev, največ je kopačev in težkih tovornjakov, ki delajo v in ob strugi potoka Predelice, tam, kjer je najbolj nevarno. Temelji za 35 metrov dolg most so gotovi, zasilni most so začeli polagati okoli 10. decembra. Za promet bo usposobljen šele okoli božiča, ker mora beton še zoreti.

Cesta čez Predel pomembna za turizem

Mejni prehod Predel prestopi posebno poleti veliko število tujcev, največ Avstrijcev in Italijanov. Za nas Korošce je sedaj najbližje čez Vrščič. Kadar je dosti snega, je Vrščič zaradi nevarnosti pred plazovi zaprt. Do Loga in naprej v Soško dolino pride vsako leto od marca do oktobra veliko število obiskovalcev iz tujine: kajakašev, ribičev, prijateljev Julijskih Alp, obiskovalcev soške in goriške

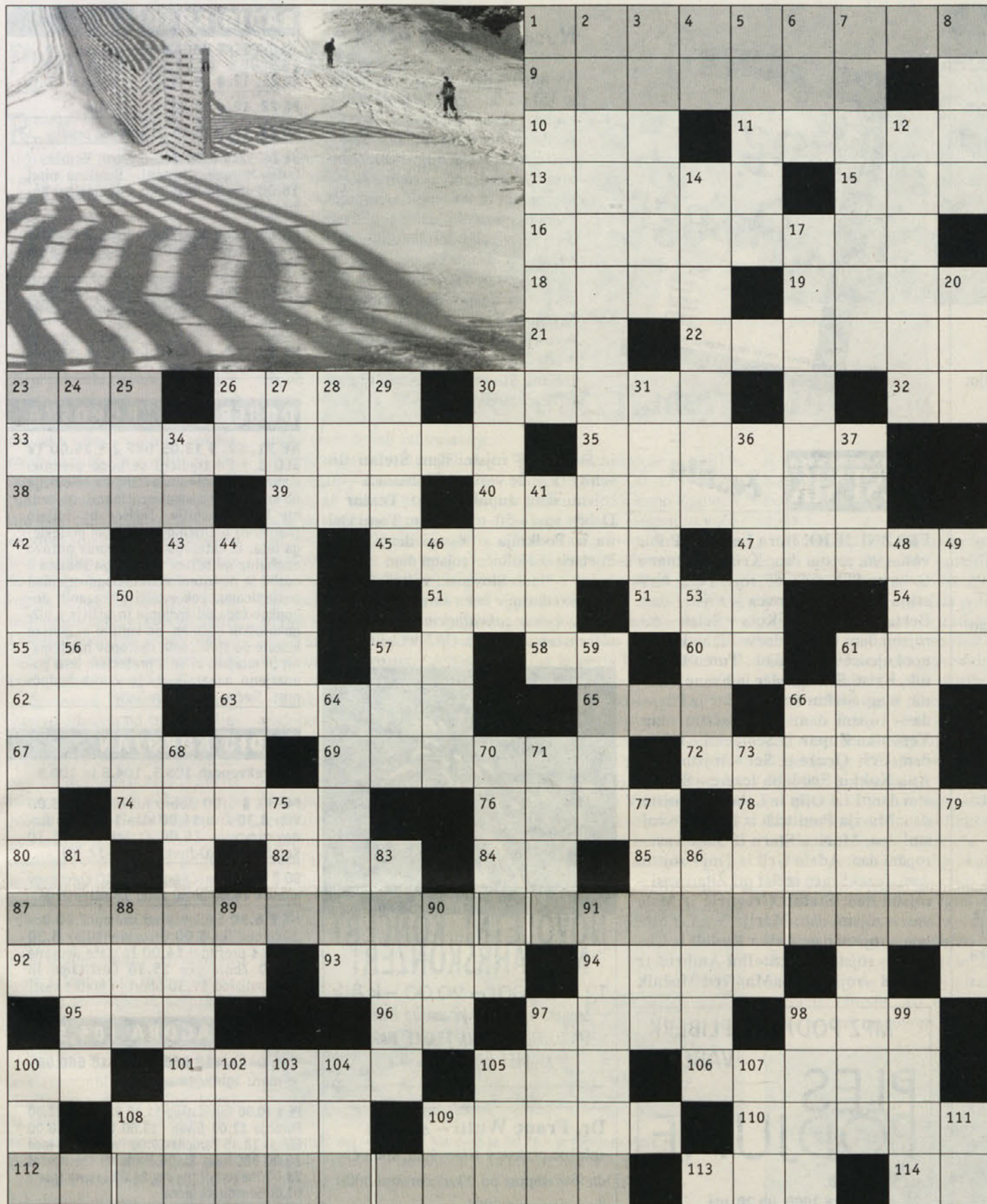
Delo pri nasipu za provizorično cest in 35 metrov dolg most

pokrajine. Zaprt mejni prehod Predel je v veliko škodo turističnemu gospodarstvu.

Če bodo vremenske razmere dopuščale delo za obnovo odnešene ceste in mostu, se bodo delavci s težkimi stroji preselili iz Loga na Predel. Cesto je treba čimprej popraviti. Maja 2001 je preko Predela in po soški dolini predvidena etapa kolesarske dirke Giro d'Italia.

Da bo vas Log pod Mangartom zopet zaživela, bo trajalo verjetno precej dalj časa kot popravilo ceste. Za potrebna sanacijska dela za umiritev plazu računajo najmanj pol leta.

Franc Kukovica

Dragi bralci, dragi reševalci križank!

Tudi letos vam želimo nekoliko zabave ob reševanju nagradne križanke in tudi letos smo pripravili nekaj nagrad – tako, za spodbudo. Na dopisnico ali v pismo napišite geslo na temneje osenčenih poljih in rešitev pošljite do 16. januarja do 10. ure (tedaj morajo biti rešitve že v uredništvu!) na naslov:

Slovenski vestnik,
Tarviserstraße 16,
9020 Celovec / Klagenfurt.

Kot rečeno, za spodbudo smo vam pripravili nekaj nagrad:

1. nagrada: večdnevno **potovanje** (predvidoma konec marca 2001) za eno osebo
2. nagrada: **izlet s Slovenskim vestnikom** v začetku oktobra 2001
3. nagrada: **kosilo ali večerja v gostišču Ogris** – pri Miklavžu v Bilčovsu za dve osebi
4. – 6. nagrada: dobropis za **nakup knjig** v knjigarni »Naša knjiga« v višini 500.-šilingov
7. – 8. nagrada: dva kompletna **knjižna darova** Slovenske prosvetne zveze, ki je izšel za leto 2001
9. – 10. po ena **zgoščenka**; izbrali jo boste lahko med zgoščenkami, ki so nastale v okviru SPZ

Veliko zabave! Pa še nekaj: Več bralcev je že izrazilo željo, naj bi spet redno objavljali križanke. Potrudila se bom, čeprav je le malo časa na razpolago za sestavljanje. Križanke ne bo v vsaki številki, toda ne bom pozabila na reševalce.

Sonja Wakounig

Velika božična križanka

VODORAVNO: 1. prvi del imena našega časopisa ... 9. ... in drugi del 10. oblika imena Edvard 11. ime legendarne avstrijske igralka Sandrock 13. dan v tednu 15. kratica za nemško marko 16. človek, ki deluje prikrito pred oblastmi 18. domača oblika ženskega imena Polona 19. prva beseda reka, ki ga na svečnico govorijo ob starem običaju v Železni Kapli (... pante populorum) 21. kilometer 22. posestnik ladj 23. del našega voščila 26. vrstica v pesmi 30. otočje v Atlantskem oceanu 32. egipčanski bog sonca 33. gledališko delo v enem aktu 35. prebivalec Latinske amerike 38. del našega voščila 39. ženska oblika imena Edo 40. majhno krepelo 42. arabski žrebec 43. vodna žival s kleščami 45. pokrivajo strehe 47. despot, trinog 50. igra na

karte, tudi električna morska riba 51. glavni števniki 52. kratica italijanske radiotelevizije 54. NI 55. keramična tla 57. MN 58. grška črka, znak za gostoto 60. Republika Slovenija 61. pošta-telegraf-telefon 62. kratica za »orbitalen« 63. državljani države na jugu Slovenije 65. del našega voščila 66. udomačena beseda iz angleščine, ki pomeni »pošteno« (naša pisava) 67. stanje v atmosferi s padavinami, sonec, vetrom ... 69. konj rjave barve 72. področje dejavnosti, iz latinsko »krogla« 74. ljubkovalno ime za soprogo 76. latinsko »isti« 78. domače žensko ime 80. konec polotoka 82. kazalni zaimsek (za srednji spol) 84. rimsko 501 85. strupen alkaloid iz volčje češnje 87. del našega voščila 92. negativno naelektrjen ion 93. vulkan na Siciliji

94. revščina 95. afriška kravja antilopa 96. oslov glas 97. del obraza 98. sposobnost gledanja 100. kadar 101. vrteči se del električnega stroja 105. nasprotno od vojne 106. ime slovenske igralka Strajnar 108. jezero na Finskem 109. držalo, locen 110. gledališko delo resne vsebine 112. del našega voščila 113. nasprotno od lačen 114. prva in druga črka abecede

NAVPIČNO: 1. predmet, ki oddaja svetlobo 2. velika ladja za plovbo po severnih morjih 3. strog, neprijazen 4. VT 5. prav tako 6. NID 7. gospodarski objekt na kmetiji 8. latinsko »prav tako« 12. izdelovalec ali prodajalec lecta 14. eno od gesel francoske revolucije (orig.) 17. pripadniki manjšine v severni Italiji in v Švici, Retoromani 20. doba, vek 23. vhodni pro-

stor v hiši 24. švicarski romanopisec (Ariana) 25. mehka tonovska lestevica 26. avtom. oznaka za Benetke 27. izmetovalec nabojev pri puški 28. z veseljem 29. znamenje, oznaka 30. norveško moško ime 31. eksotična žival, podobna svinji, kopitar 34. tekmovanje v hitrosti 36. vrsta podlasice 37. skandinavski drobiž 41. pretepač, kdor se ruje 44. nemško mesto v bližini nem.-belg.-nizoz. tromeje 46. redni dohodek od kapitala 48. najbolj kvalitetno ogledje, tudi oznaka za sivočrno barvo 49. košček sukanca 50. srbečica 53. grški bog vojne 55. velik industrijski objekt 56. okrajšava za »errato« 57. v igredni mesec 59. domače živali, ki nam dajejo volno 61. nenadni preobrat, dogodivščina 64. mesto v J. Srbiji 66. organska spojina iz bencola za dezin-

fekcijo 68. obalno mesto v Avstraliji 70. osebni zaimsek, 2. oseba dvojine 71. samo eden 73. kmetija v Angliji 75. debela palica 77. sadra, gips 79. v medicini zadnjična odprtina 81. ples, moderen v začetku 20. stoletja 83. domači izraz za gostilničarja 86. sedem dni 88. ... in jang 89. osebni zaimsek 90. glavni števniki 91. pobiralec sadja z drevja 97. azijski sadež v velikosti oreha in belim mesom 98. vgreznjen, vlomljen 99. ženska, ki obvlada lepo vedenje 100. tekočina v žilah 102. kratica nekdanje francoske teroristične organizacije 103. italijansko »tri« 104. angleško »olje« 105. soprog 107. ime slovenskega kantavtorja Smolarja 108. rimsko štiri 109. grška črka, znak za gostoto 111. prva in druga črka abecede

PRIREDITVE

ČETRTEK, 21. 12.

CELOVEC, Dom glasbe, velika dvorana

- 19.00 Bachov Božični oratorij. Nastopajo: MePZ SPD Danica in zbor Koroških madrigalistov

PETEK, 22. 12.

ŠENTJANŽ, k & k

- 12.00 Finisaža del Karla Vouka (do 18. ure)

CELOVEC, Dom glasbe, velika dvorana

- 19.00 Ponovitev Bachovega Božičnega oratorija. Nastopajo: MePZ SPD Danica in zbor Koroških madrigalistov

SOBOTA, 23. 12.

SLOVENJI PLAJBERK, farna cerkev – Fara Slovenji Plajberk

- 18.00 (po maši) Adventni koncert. Nastopajo: družina Blažej iz Galicije in domače pevske skupine

SELE-KOT, v šoli – SPD Herman Velik

- 19.00 Božičnica

ŠENTILJ, farna cerkev – Fara Šentilj, cerkveni pevci, KP

- 19.00 Adventni koncert. Sodelujejo: ljudska šola, otroška in mladinska skupina, Duo Albert in Pavle, cerkveni pevci, MGV St. Egyden, Tamburaši iz Loč, Vaščani pojo

TOREK, 26. 12.

SELE, farni dom – KPD Planina

- 15.00 Gledališka predstava »Mož, ki se ne upa«. Nastopa gledališka skupina KPD Planina

PLIBERK, kulturni dom

- 20.00 Ples Podjune. Za ples igra trio Korenika

SREDA, 27. 12.

PLIBERK, kulturni dom

- 18.00 Občni zbor Slovenske športne zveze

PETEK, 29. 12.

ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom – ZKP

- 13.30 Redni občni zbor Zveze koroških partizanov

PETEK, 5. 1.

CELOVEC, v domu sindikatov – SPZ

- 20.00 49. Slovenski ples. Igra ansambel »Gašperji«, Slavko in Gregor Avsenik; polonočni show »Plesna šola Mojca Horvat«

NEDELJA, 7. 1.

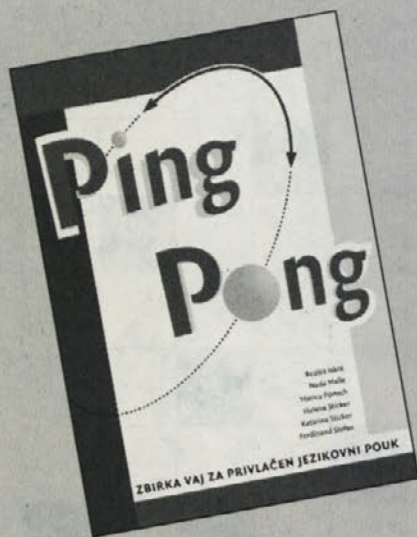
ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom – SPD Danica

- 14.30 Novoletni koncert. Sodelujejo: Oktet Suha, zbor »Korenine Danice«, otroški zbor »Danica«, MePZ SPD Danica

SOBOTA, 13. 1.

ŠENTJANŽ, k & k – SPD Šentjanž

- 20.00 Novoletni koncert. Nastopajo: folklorna skupina France Marolt, kvartet bratov Smrtnik

Nova knjiga za učitelje

Strokovno pedagoško združenje je izdalo nov učni pripomoček, knjigo »Ping pong«, ki so jo predstavili minuli teden v Šentjanžu v Rožu. Knjiga zaobsega vrsto jezikovnih vaj za vse stopnje znanja in bo v veliko pomoč vsem dvojezičnim učiteljem. Več o knjigi v prihodnji številki, naročite pa jo lahko pri društvu Strokovno pedagoško združenje ali pa pri gospe Marici Pinter v Svetni vasi pri Šentjanžu v Rožu. Avtorji knjige so Rezika Iskra, Nada Malle, Marica Pörtsch, Helena Sticker, Katarina Sticker in Ferdinand Stefan.

SLOVENSKI VESTNIK

čestita

PRAZNUJEJO! Dora Lenko iz Prible vasi – 96. rojstni dan; Krista Leitner z Doba pri Pliberku – 65. rojstni dan; Kristina Inzko iz Celovca – rojstni dan; Berta Kropivnik s Kota v Selah – 60. rojstni dan; rojstne dneve člani društva upokojencev Šentjakob: Tomo Potočnik, Kristi Schellander in Franc Mečič; mag. Štefan Schellander iz Pugača – rojstni dan; šolska sestra mag. Veronika Zupan iz Šentpetra – rojstni dan; Urši Oraže iz Sel – rojstni dan; Ana Kaki iz Spodnjih Jezerc – 86. rojstni dan; Lizi Olip iz Lobnika – rojstni dan; Marija Paulitsch iz Lovank – rojstni dan; Marica Stern iz Stare vasi – rojstni dan; Adela Gril iz Tinj – rojstni dan; Jozej Starc iz Sel pri Žitari vasi – rojstni dan; Štefan Gregorič iz Male vasi – rojstni dan; Marija Vogl iz Štebna – rojstni dan; Erika Rudolf iz Čirkovč – rojstni dan; Štefka Ambroš iz Štebna – rojstni dan; Manfred Močnik

iz Šmihela – rojstni dan; Štefan Borschitz iz Male vasi pri Globasnici – 40. rojstni dan; župnik Janez Tratar iz Dobre vasi – 50. rojstni dan; Tomi Ošina iz Podkrajca – rojstni dan; Rezka Pörtsch iz Holbič – rojstni dan;

Slovenski vestnik čestita!

Za posredovanje imen slavljenk in slavlencev se zahvalujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

**NOVOLETTNI KONCERT
NEUJAHRSKONZERT**
13. 01. 2001 → 20.00 → k & k
Šentjanž v Rožu/St. Johann im Rosental
FOLKLORNA SKUPINA FRANCE MAROLT
KVARTET BRATOV SMRTNIK

Dr. Franc Wutti – zdravnik
splošne prakse v Borovljah, sporoča, da ima dopust od 23. decembra 2000 do 1. januarja 2001.

Dr. Dušan Schlapper – kirurg
sporoča, da je njegova privatna ordinacija odslej v Celovcu na Radetzkystrasse 20 (lekarna Kreuzbergel). Odprta je ob četrtkih od 18. ure dalje ter po dogovoru.
Tel. št. 0463 / 509 520-99 ali pa mobilni telefon 0664 / 141 10 10.

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/51 43 00-0 • faks -71

UREDNIKA
Sonja Wakounig ..... (-50)
Tajništvo ..... Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba ..... Milka Kokot (-40)
Prireditve ..... Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566
VSI
Tarviser StraÙe 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKÉ ODDAJE – teletekst 299

ČE 21. 12. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 22. 12. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 23. 12. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi – ...

NE 24. 12. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! / Duhovna misel 18.00 »Radio Božiček« – dvojezični božični spored

PO 25. 12. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! / Duhovna misel 18.00 Praznična

TO 26. 12. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! / Duhovna misel 18.00 Glasbena

SR 27. 12. ■ 18.10 Glasbena mavrica 21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 31. 12. ■ 13.05 ORF 2 • 16.00 TV SLO 1 • Po tradiciji se bodo uredniki slovenskih sporedov avstrijske televizije ob koncu leta z vami ozrli nazaj, na zadnje leto tisočletja. Težišče bo veljalo (narodno) političnim dogodkom preteklega leta, iz katerega izstopa prav gotovo epohalna odločitev ustavnega sodišča z doslej še neslutnimi in nedogovorjenimi posledicami. Lok v sliki prikazanih dogodkov sega od življenja in sožitja v južnokoroških občinah, od kulture in ljudske kulture do sproščenih nastopov naših mladih in mladih, ki so v preteklem letu podarjeno nakazali, da je v njih bodočnost. Srečno v novo tisočletje!

RADIO KOROTAN

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.9

PO-PE ■ 6.00 Dobro jutro, sonce 8.00 Viža 8.30 Živa 14.00 Viža 14.30 Korotanov zimzelen 15.00 Kratek stik 16.30 KoroDan (KORO-žurnal 17.15-17.30)

SO ■ 7.00 Domača budilka 8.30 Korotanov mozaik 14.00 Južni veter 16.00 Smrklja

NE ■ 6.30 Sedem pred sedmo 7.00 Domača budilka 8.00 Otroški vrtljak 8.30 Zajtrk s profilom 14.00 Iz zlate dvorane 15.00 Zborovska 15.30 Čestitamo in pozdravljamo 17.30 Šport in kratke vesti

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC News 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Glasba 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Proud to be loud 20.00 BBC News 20.06 Music for the masses 23.00 The rest of the day 24.00 Tamera (pon.) 01.00 Soundtrack tedna

SO ■ 10.00 Forum: Simpozij v Osojah - M. Bolz 11.00 BBC News 11.30 Campus Radio 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Svet je vas 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Glasba 20.00 BBC News 20.06 Yugo-Rock 23.00 Glasba

NE ■ 10.00 Evropa v enem tednu 10.30 Glasba 11.00 Literarna kavarna 12.00 Poročila 12.07 Divan 12.30 Glasba 18.00 Topel veter 18.45 Poročila 19.00 Club Karate 20.00 BBC News 20.06 Sunday Loops 22.00 For those about to rock 24.00 Glasba

PO ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC News 11.06 Zdrava ura 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Druga glasba: Slovenski interpreti 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Glasba 20.00 BBC News 20.06 Take the Jazz Train 22.00 Svet je vas (pon.) 23.00 Glasba 24.00 Forum

TO ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC News 11.06 Glasba 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Druga glasba: Slovenski interpreti 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Kakkoi 20.00 BBC News 20.06 Noche Latina 21.00 Glasba 21.30 Planet music 22.00 Literarna kavarna (pon.) 23.00 Nachtfalter 24.00 Glasba

SR ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC News 11.15 Voz latina 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Druga glasba: Jazz 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Mediteraneo 20.00 BBC News 20.06 Ruff Radio 22.00 Mad Force 24.00 Glasba

ČE ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC News 11.06 Glasba 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Ta mera 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Yesterday & Today 20.00 BBC News 20.06 Freak Show 21.00 Glasba 22.00 Club Karate 23.00 Glasba

MPZ PODJUNA PLIBERK
VABI NA

**PLES
PODJUNE**

na Štefanovo,
26. decembra 2000, ob 20. uri
v Kulturnem domu Pliberk

Za ples igra »Trio Korenika«

- srečolov z dobitki domačih umetnikov; glavna nagrada osemdnevno potovanje v Kairo!
- disko v živo s skupino The Whisk
- bar z dobrotami s Krasa: vino, pršut, sir
- polnočni vložek

Vsi prisrčno vabljeni!

Zveza koroških partizanov
vabi na
redni občni zbor

Zveze koroških partizanov in prijateljev protifašističnega odpora

v petek, 29. decembra 2000,
ob 13.30
v Kulturnem domu »Danica«
v Šentprimozu

Po občnem zboru
družabnost in slovo
od starega leta!
Prisrčno vabljeni!

RAZSTAVA NA DUNAJU

Pomanjšana dediščina

Razstava Janka Samse in njegovih miniaturnih kopij slovenskih vozov in konjskih vpreg v Slovenskem kulturnem centru Korotan od 14. 12. 2000 do 5. 1. 2001.

Pomanjševanje najrazličnejših predmetov, stavb, orodij, tudi raznih življenjskih prizorov in dogodkov je seveda mogoče uvrstiti med dokaj pogoste in razširjene konjičke posameznikov. Ne tako pri Janku Samsi iz vasi Žirje pri Sežani. Izhaja iz družine, v kateri so se v preteklosti ukvarjali z raznimi rokodelskimi, tako rekoč »starimi« poklici, med drugim s kovaštvom, kolarstvom in mizarstvom. Od tod tudi njegova želja po obdelovanju lesa. Janko Samsa se je že v osnovni šoli začel udejstvovati s tem svojim konjičkom, čeprav še bolj igraje. »Resno« kot pravi on, pa je začel izdelovati svoje miniaturre šele v poznih letih. Dodaten povod pa je bila gotovo tudi želja svojim lastnim otrokom prikazati preteklost.

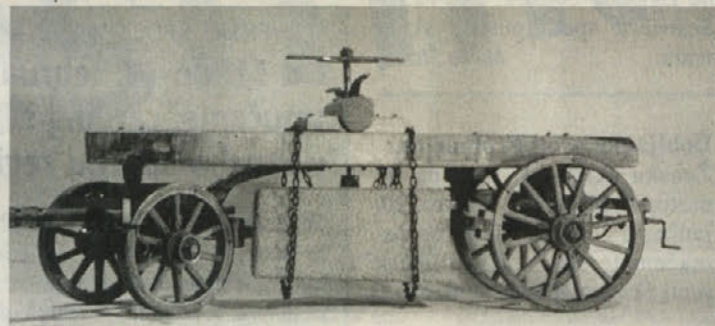
Samsovo rokodelsko mojstrstvo odstopa od številnih ljubiteljskih konjičarjev, saj ima rokodelska dejavnost (konjičarska ali ne) lahko zelo različne namene: od zgolj dokazovanja ročnih ali tehnoloških spretnosti posameznika, do popolnoma didaktičnih potreb kot na primer v muzejih ali raziskovalnih dejavnostih, ko s pomočjo pomanjšanih modelov preizkušajo delovanje nekaterih bodočih naprav. Med slednje sodijo tudi pomanjšane železnice ... In prav železnica, ne pomanjšana, ampak »ta velika«, je bila prvotno delovno okolje Janka Samse.

Janko Samsa se zaveda, kako pomembna je za narod dediščina in zato s svojim delom skuša čim bolj prispevati k njeni ohranitvi. Te spremne besede piše v vabilu za razstavo prof. dr. Janez Bogataj s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Temeljno tematsko področje pomanjševanja Janka Samse je slovenska prometna, transportna in gospodarska dediščina. Po-

manjšuje eno-, dvo- in štirikolesne vozove in vozičke, ročne in vprežne sani, vinske stiskalnice in najrazličnejša orodja in in naprave, ki so jih uporabljali v okviru kmečkega gospodarstva. Pomanjšave vozov so najštevilnejše in so izvedene v razmerju 1 : 7. Od vozov je Samsa izdelal več kot 45 različnih tipov vprežnih, štirikolesnih in 17 samotičnih oz. ročnih vozičkov. Uporabil je številne raziskovalne metode, od zbiranja ohranjenih delov vozov, do študija starih upodobitev, opisov in podatkov, ki so mu jih posredovali informatorji. Ohranjene primere starejših vozov je temeljito premeril in narisal njihove načrte, ki so bili temelj poznejšemu pomanjševanju. Pri tem je značilno tudi to, da je pri svojem delu upošteval prav vse podrobnosti in na primer tudi kolesa izdelal tako kot so bila izdelana v naravni velikosti pri kolarjih. Podobno je tudi s kovanimi deli, voznim mehanizmom, zavorami itd.

Janko Samsa je tako ohranil podobo nekaterih izjemnih primerov vozov, zlasti starih prevoznih ali po domače »furmanskih«, ki so vozili npr. med Dunajem in Trstom. Na ogled je tako rekoč celoten slovenski tradicionalni »voznik park« z vsemi tipološkimi različicami, značilnimi za podobo promet-

Furmanski voz – parizar. Narejen je bil že v prejšnjem stoletju za Rudija Zgago iz Petrovega Brda. Služil je za prevoz vina iz Primorske na Gorenjsko, prvi svetovni vojni pa na relaciji Trst-Ljubljana.

nih sredstev na domačijah in v javnem prevažanju blaga.

Razstavo »pomanjševane dediščine« Janka Samse si lahko

Slavljenec Tonči Haderlap z ženo Vero in vnukom Mihom.

GRADIŠČE PRI TRGU

Tonči Haderlap 70-letnik

Tonči Haderlap se je rodil 6. decembra 1930 pri Vinkelnu v Lepeni nad Železno Kaplo. V šolo je hodil v Lepeni in v Železni Kapli. Svoje osnovne gospodarske sposobnosti si je pridobil v gozdarskem podjetju grofa Thurna v Kapli. Že kot otrok je občutil krivice tedanjega časa. Bila je vojna. Oče Miha je prvič leta 1938 moral na orožne vaje v Celovec, drugič so ga vpoklicali leta 1940, tretjič pa septembra 1943. Temu vpoklicu se ni odzval. Priključil se je partizanom. Eno leto je spremljal politične delavce v okraju Velikovec, nato pa je prevzel kurirsko postajo, ki jo je vodil do konca vojne. 2. oktobra 1943 so mamo odpelja-

li v koncentracijsko taborišče Ravensbrück. (Od tam se je vsa bolna vrnila septembra leta 1945.)

Tonči in brat Zdravko sta sama ostala na gorski kmetiji, na pomoč jima je prišla teta Leni. Redno se je oglašala policija iz Železne Kaple, z zasliševanjem in mučenjem so hoteli doseči, da bi otroka povedala, kje se nahaja oče. 20. oktobra 1944 sta vstopila takrat štirinajstletni Tonči in brat Zdravko tudi v partizane. Republika Avstrija mu je 22. oktobra 1984 podelila priznanje za zasluge pri osvoboditvi Avstrije, »das Ehrenzeichen für Verdienste um die Befreiung Österreichs«.

Po vojni je sodeloval pri kulturnem društvu »Zarja«, saj je odličen pevec in dober igravec. Leta 1957 se je poročil z Vero Prušnik. Večni včerajšnjiki iz Železne Kaple pa so odklopili električni tok in tako ovirali poročne obrede. To »poroko leta« so pod naslovom »Hoch-

zeit im Finstern« objavili tudi v Kleine Zeitung.

Istega leta sta se z ženo preselila iz Železne Kaple v Gradišče /Gradišče pri Trgu/Feldkirchen, kjer je Tonči do svoje upokojitve vodil gozdarsko podjetje grofa Goessa. V rani mladosti je postal tudi lovec in je to svojo nagnjenost opravljal tudi poklicno. Tonči je ustanovni član in odbornik prve slovenske lovske organizacije na avstrijskem Koroškem, Kluba prijateljev lova. Bil je odgovoren za vsa mednarodna strelska srečanja, ki jih je ta klub organiziral.

Poleg tega pa je Tonči Haderlap tudi pesnik in je odbornik oz. blagajnik Društva slovenskih pisateljev, prevajalcev in publicistov v Avstriji. Njegove pesmi so bile objavljene v različnih revijah, samostojno zbirko »pesmi« pa je izdal leta 1980.

V Radwegu pri Trgu, kjer se je v 43 letih bivanja integriral in se počuti doma, se aktivno ukvarja s strelskim društvom in je bil 21 let tudi predsednik tamkajšnjega strelskega društva Radweg.

Ob praznovanju 70-letnice so se zbrali in mu čestitali njegovi lovski in strelski prijatelji, rogisti, cerkveni pevci radveške fare, pa tudi njegova delodajalka grofica Goess. V imenu članov društva je spregovoril njegov namestnik dipl. inž. Markus Wedenig in se mu zahvalil za neutrudljivo in natančno delo, ki ga je vestno opravljal.

Mnoga zdrava leta, dragi Tonči, ti želimo vsi člani »Kluba prijateljev lova«, znanci, prijatelji in nekdanji soborci! Čestitkam pa se pridružuje seveda tudi Slovenski vestnik!

Vsem rednim in podpornim članom, vsem prijateljem in znancem želi vesele božične praznike in srečno, zdravo in veselo novo leto

SLOVENSKO
DRUŠTVO
UPOKOJENCEV
P L I B E R K

GOSTILNA S TUJSKIMI SOBAMI

J. OGRIS

v Bilčovsu ☎ 0 42 28/22 49

Vsem cenjenim gostom in prijateljem vesele praznike in srečno novo leto

Blagoslovljen Božič
in zadovoljno novo leto **2001**

A-9020 Klagenfurt/Celovec · Linsengasse 59
Tel. 0 463 / 55 265 · Fax -10 · ISDN -13
E-Mail: office@noea.at

TISKARNA
STAMPERIA
NOREA
REPRO
DRUCK
& VERLAG

RUTAR.

ALPSKO SMUČANJE- SLALOMISTKA SABINE EGGER V POGOVORU

Sprejeti je treba tudi krizo

Smučarske tekme za svetovni pokal so v polnem teku. Pričetek nove sezone je bil sredi novembra v Ameriki, kjer je koroški as Sabine Egger iz Štebna prvič v svoji karieri doživela začetek, ki ni bil popolnoma po njeni želji. Zbolela in kljub temu nasmejana Sabine Egger je na domu, kjer je bila na okrevanju, pripovedovala o ponesrečenem startu za lov na točke.

Priprave na tekmovanja so potekala po načrtu. Sabine: »Priprave na to sezono so bile odlične. Bila sem dobro razpoložena in izvrstno pripravljena. Poleti sem tudi podpisala novo pogodbo za smučarsko znamko Head. Nove smučke so pri testiranju na ledeniku bile hitrejše od starih. V Ameriko sem vzela seboj kar nekaj parov smučk, daljše, krajše, bolj trde in mehkeje. Tudi tam sem smučke testirala na umetnem snegu. Kot je znano, reagirajo smučke na umetnem snegu drugače. Snežne razmere so bile zelo različne in bila sem negotova, za katere naj se odločim. V glavi sem imela veliko dvomov. Pred tekmo v Park Cityju sem povrhu še zbolela, vozila pa sem prelepo in premalo agresivno. Za tekmovanje se nisem kvalificirala. »To bridko dejstvo je Sabine prvič doživela v svoji karieri. »To je dragocen izkustveni proces«. Tolažila jo je Ilva Noen, ki je štirikrat za-

poredoma zmagala in nato nikoli več. »Klub obolenju sem se odločila za start za kvalifikacijo za drugo tekmo in bila sem neuspešna. Počutila sem se zelo

imam dobro osnovno kondicijo. Prepričana sem, da ko bom spet zdrava, bom korak za korakom pridobila na mentalni in telesni moči in spet našla pot do uspe-

Klub obolenju nasmejana slalomistka Sabine Egger

Foto: Štukelj

slabo.« Nato je Sabine Egger odpotovala domov in bila prisiljena k mirovanju. Doma je veliko inhalirala in premišljevala o ponesrečenem startu. Zdravnik ji je tudi predpisal razna zdravila. »Pretekli teden sem pričela spet z lahkim treningom, vendar me je slabo počutje prisililo, da prekinem.«

Po treh tednih je popustila kondicija in moč. Znašla se je spet nekje na začetku prvenstva. Sabine Egger: »Gotovo

ha. Spoznala sem, kako pomembno je zdravje in telesna pripravljenost za neizprosna tekmovanja, kjer ni nobene solidarnosti med tekmovalkami.«

Njen cilj za to sezono je kvalifikacija za svetovno prvenstvo v St. Antonu 2001 od 28. 1. do 12. 2.

Po mesecu dolgem premoru se je simpatična športnica Sabine Egger v četrtek, 21. 12., v Sestrieru spet spustila skozi vrata. *Mirko Štukelj*

ODBOJKA

S težavami do zmage

Cilj Dobljanov je bil, da zaključijo tekmovalno leto 2000 z zmago, kar je proti predzadnjemu na lestvici Döblingu bilo vsekakor pričakovati, saj je Dob na domačem terenu zmagal prav proti tej ekipi jasno s 3 : 0.

Toda ta pričakovana zmaga v soboto ni bila dosežena tako enostavno. V prvem setu so Dobljani še igrali po svojih možnostih in zmagali s 25 : 17, toda nato se je tekma obrnila v prid domačinov, ki so jasno zmagali naslednja dva seta s 25 : 21 oz. 26 : 24.

»Po zmagi prvega seta smo igrali arogantno, a ob koncu smo se spet vrnili v tekmo«, je po tekmi analiziral kapetan Martin Micheu.

Dobljani so v zadnjih dveh setih res igrali za razred bolje in še zaslužen odnesli 2 točki s tesno zmago s 3 : 2 iz Döblinga., pri čemer sta osvojila največ točk Matjaž Hafner (23) in Robert Chocholak (21).

S to »obvezno« zmago so Dobljani tudi dosegli svoj prvi sezonski cilj, namreč (vsaj občasno) uvrstitev med prvimi štirimi na lestvici zvezne lige.

Spored za naslednje dni pa je videti takole: po kratki pavzi za praznike se bodo Dobljani

kot vsako leto odpravili na priprave v Obertraun, serija nastopov v domači pliberški dvorani pa se bo nadaljevala 6. januarja – nasprotnik bo tako v prvenstvu kot tudi v osmini pokalnega finala ekipa iz Feldkircha.

Rezultati:

Döbling – SK Zadruga Aich/Dob 2 : 3 (17/-21/-24/21/10), Union Enns – Hotvolleys Dunaj 2 : 3 (-22/18/15/-20/7), Hypo Celovec – Uniqua Salzburg 0 : 3 (14/17/22), Fürstenfeld – SVS Sokol 3 : 0, SSK Feldkirch – Tirol 0 : 3 (18/13/21)

Naslednje tekme:

Prvenstvo – sobota, 6. januarja 2001 ob 19.00 v KD Pliberk proti Feldkirchu; pokal – nedelja, 7. januarja 2001 ob 14.00 v KD Pliberk proti Feldkirchu

1. zvezna liga (moški)

1. Hotvolleys Dunaj	13	13	0	39:6	26
2. Hagebau Tirol	13	12	1	27:5	24
3. Uniqua Salzburg	13	9	4	31:12	18
4. SK Dob	13	8	5	25:22	16
5. VC Fürstenfeld	13	7	6	24:24	14
6. Hypo Celovec	13	6	7	20:24	12
7. Union Enns	13	5	8	20:25	10
8. SVS/Sokol	13	3	10	12:33	6
9. Union Döbling	13	1	12	10:36	2
10. SSK Feldkirch	13	1	12	5:36	2

Dobljanke proti Frohnleitu Ženska ekipa SK Dob pa bo nastopila šele spet v soboto, 20. januarja 2001 ob 17.00 na domačem terenu v KD Pliberk proti ekipi ASKÖ Frohnleiten.

2. zvezna liga-vzhod (ženske)

1. USV Bad Vöslau	17	13	4	38:17	26
2. Union Südstadt	16	13	3	43:22	26
3. Union West Wien	16	11	5	41:24	22
4. SK Dob	15	9	6	37:24	18
5. TSV Hartberg	16	8	8	31:28	16
6. ATSC Celovec	16	8	8	27:31	16
7. VBC Krottendorf	15	7	8	26:32	14
8. ASKÖ Frohnleiten	16	4	12	16:38	8
9. VBK Wolfsberg	16	3	13	24:42	6
10. WAT Ottakring	15	3	12	16:41	6

T. G.

DSG SELE IN SLOVENSKA ŠPORTNA ZVEZA VABITA NA

2. Sedmerboj južnokoroških vasi 2000/2001

4. tekmovalni dan:
6. januarja 2001 ob 12.00 v Selah pri Kristanu oz. pri Pušclcu

Spored:

- moški: veleslalom
- ženske: smučarski tek
- otroci: spretnostna vožnja na snegu

KOŠARKA

S srečo do zmage

Pretekli četrtek je juniorska ekipa KOŠ-a odigrala izredno napeto tekmo proti Sportunion Celovcu, čeprav po tretji četrtini igre nobeden ni več pričakoval, da bo rezultat tako tesen.

Ekipa KOŠ-a je namreč že vodila s 53 : 34, a je zaradi nezbranosti ekipi Sportunion spet dala upanje na zmago. Končno pa so se Koševci le še spomnili svojih moči in rešili zmago s 65 : 63, kar je bilo za vstop v finalno skupino izredno pomembno.

Po dolgi poškodbi je igral spet Dominik Rozman, ki je dokazal svojo važno vlogo v ekipi, saj je za Trifunovičem dosegel največ košev za domače moštvo.

KOŠ – Sportunion Celovec 65 : 63 (34 : 30) / Marko Babič, Jan Brumnik (2), Marko Brumnik, Štefan Gomez, Jože Jeraj, Jure Perko, Dominik Rozman, (19), Miha Šporar (18), Jasmin Trifunovič (24), Boris Vavti (2)

T. G.

OLIMPIJSKE IGRE 2010

Bo Sarajevo še enkrat gostilo olimpijce?

Po poročanju medijev BiH namerava njihovo glavno mesto Sarajevo znova kandidirati za organizacijo zimskih olimpijskih iger, in sicer za leto 2010. Mestne oblasti so že imele nekaj pogovorov v tej smeri, končna odločitev o kandidaturi pa naj bi bila znana 8. februarja leta 2001.

Predsednik olimpijskega komiteja BiH Bogič Bogičević meni, da bi organizacija olimpijskih iger v Sarajevu sprožila

velik ekonomski in turistični »boom«, ki bi v finančnem smislu pomenil več kot vse donatorske konference o BiH.

Medtem ko v Sarajevu razpravljajo o možni kandidaturi za OI 2010, se je v medijih pojavil naslednji olimpijski škandal. Predsednik olimpijskega komiteja ZDA Tom Welch trdi v poročilu »Los Angeles Times«, da naj bi japonski Nagano za pridobitev OI 1998 kupil vsak glas pri članih mednarodnega OK po 100.000 ameriških dolarjev. Dokaz naj bi bila 10.000 strani obsežna odkrivalna lista, ki so jo odprli zaradi korupcijskega škandala glede zimskih olimpijskih iger v Salt Lake Cityju leta 2002.

T. G.

SLOVENSKA ŠPORTNA ZVEZA

Od 11. do 17. februarja 2001 – smučanje, carving in snowboarding v zimsko-športni regiji Arlberg!

Slovenska športna zveza vabi v zimskih semestralnih počitnicah od nedelje, 11., do sobote, 17. februarja 2001, na tradicionalni smučarski tečaj – vključno s tečajem v carvingu in snowboardingu – v zimsko-športno regijo Stuben na Arlbergu. Udeleženci bodo bivali v hotelu »Mondschein« v Stubnu.

Cena za odrasle (vključno prevoz, bivanje in smučarska karta) 7.600 šilingov, otroci do 14 let plačajo 5.400 šilingov. Podrobne informacije, program itd. še sledijo!

Prijave z naplačilom 1.000 šil. na osebo: Posojilnica-Bank Borovlje, poslovalnica Celovec, Bahnhofstraße 1, BLZ 39102, konto št. 1-03,029.113.

ŠAHOVSKI OREH št. 138

Silvo Kovač

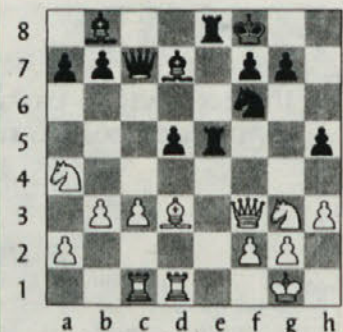
Kos – Mohr / Kurent 2000

Že po otvoritvenih potezah francoske obrambe je želel beli z neobičajno varianto zmesi nasprotnika, vendar mu to ni uspelo. Dobro postavljene črne figure so hitro izkoristile neroden položaj bele dame in velemojster Mohr, ki

je na potezi, je bodočemu mednarodnemu mojstru v nadaljevanju očital pravo lekcijo kombiniranja ter ga postavil v domala brezizhoden položaj.

Rešitev št. 137

Belemu se je zagotovo zamajal stol ob šahovski mizi, ko je zagledal skok črne dame na polje g3 – 1...Dg3!! Kar na trikrat napadeno polje se je umaknila črna dama in zagrozila z matom na polju h2! Pa si oglejmo možna nadaljevanja bele: a) 2.hg3 Se2 mat; b) 2.fg3 Se2+3.Kh1 Tf1 mat; c) 2.Dg3: Se2+ 3.Kh1 Sg3:+ 4.Dg1 Sf1: in črni je ostal po 5.gh3 s figuro močnejši in beli se je vdal!

Januar

1 PO **Novo leto**
 2 TO Makarij ☽
 3 SR Genovefa 1
 4 ČE Angela
 5 PE Simeon
 6 SO **Sv. 3 kralji**
 7 NE **Zdravko**
 8 PO Severin
 9 TO Julijana ☺
 10 SR Gregor 2
 11 ČE Pavlin
 12 PE Tatjana
 13 SO Veronika
 14 NE **Srečko**
 15 PO Pavel
 16 TO Marcel ☾
 17 SR Anton 3
 18 ČE Marjetka
 19 PE Marij
 20 SO Boštjan
 21 NE **Neža**
 22 PO Vincenc
 23 TO RAJKO 4
 24 SR Felicijan ●
 25 ČE Darko
 26 PE Pavla
 27 SO Janez
 28 NE **Peter**
 29 PO Valerij
 30 TO Martina
 31 SR Janez 5

Februar

1 ČE Ignac ☽
 2 PE Svečnica
 3 SO Blaž
 4 NE **Andrej**
 5 PO Agata
 6 TO Rotija
 7 SR Egidij 6
 8 ČE Janez ☺
 9 PE Polona
 10 SO Viljem
 11 NE **Marija**
 12 PO Damjan
 13 TO Gregorij
 14 SR Zdravko 7
 15 ČE Jurka ☾
 16 PE Julijana
 17 SO Silvin
 18 NE **Simeon**
 19 PO Konrad
 20 TO Leon
 21 SR Irena 8
 22 ČE Marjeta ●
 23 PE Marta ●
 24 SO Matija
 25 NE **Sergij**
 26 PO Aleksander
 27 TO Gabrijel
 28 SR Leander 9

Marec

1 ČE Albin
 2 PE Janja
 3 SO Marin ☽
 4 NE **Kazimir**
 5 PO Gerda
 6 TO Nika
 7 SR Pust 10
 8 ČE Dan žena
 9 PE Frančiška ☺
 10 SO Viktor
 11 NE **Krištof**
 12 PO Gregor
 13 TO Kristina
 14 SR Matilda 11
 15 ČE Klemen
 16 PE Hilarij ☾
 17 SO Jerica
 18 NE **Ciril**
 19 PO Jožef
 20 TO Srečko
 21 SR Benedikt 12
 22 ČE Vasilij
 23 PE Oton
 24 SO Katarina
 25 NE **Minka** ●
 26 PO Emanuel
 27 TO Rupert
 28 SR Janez 13
 29 ČE Ciril
 30 PE Bogo
 31 SO Benjamin

April

1 NE **Hugo** ☽
 2 PO Frančišek
 3 TO Ljuba
 4 SR Izidor 14
 5 ČE Vinko
 6 PE Viljem
 7 SO Darko
 8 NE **Cvetna** ☺
 9 PO Tomaž
 10 TO Mehtilda
 11 SR Stanko 15
 12 ČE Julij
 13 PE Veliki petek
 14 SO Velika sobota
 15 NE **Velika noč** ☾
 16 PO **Velikon. pon.**
 17 TO Rudi
 18 SR Konrad 16
 19 ČE Leon
 20 PE Neža
 21 SO Simeon
 22 NE **Leonida**
 23 PO Vojko ●
 24 TO Jurij
 25 SR Marko 17
 26 ČE Marcel
 27 PE Jaroslav
 28 SO Pavel
 29 NE **Peter**
 30 PO Katarina ☽

Maj

1 TO **Praznik dela**
 2 SR Boris 18
 3 ČE Filip in Jakob
 4 PE Florijan
 5 SO Angel
 6 NE **Materinski dan**
 7 PO Stanko ☺
 8 TO Miha
 9 SR Gregor 19
 10 ČE Izidor
 11 PE Žiga
 12 SO Pankracij
 13 NE **Servacij**
 14 PO Bonifacij
 15 TO Zofka ☾
 16 SR Janez 20
 17 ČE Jošt
 18 PE Erik
 19 SO Ivo
 20 NE **Bernard**
 21 PO Feliks
 22 TO Milan
 23 SR Željko ●
 24 ČE **Vnebohod** 21
 25 PE Urban
 26 SO Zdenko
 27 NE **Avguštin**
 28 PO Viljem
 29 TO Magdalena ☽
 30 SR Ivana 22
 31 ČE Angela

Junij

1 PE Fortunat
 2 SO Erazem
 3 NE **Binkošti**
 4 PO **Binkoštni pon.**
 5 TO Valerija 23
 6 SR Norbert ☺
 7 ČE Robert
 8 PE Medard
 9 SO Primož
 10 NE **Marjeta**
 11 PO Srečko
 12 TO Janez
 13 SR Anton 24
 14 ČE **Rešnje telo** ☾
 15 PE Vid
 16 SO Beno
 17 NE **Dolfe**
 18 PO Marko
 19 TO Julijana
 20 SR Silverij 25
 21 ČE Alojz ●
 22 PE Ahac
 23 SO Zeno
 24 NE **Janez**
 25 PO Hinko
 26 TO Stojan
 27 SR Ema 26
 28 ČE Hotimir ☽
 29 PE Peter in Pavel
 30 SO Emilija

SLOVENSKI vestnik 2001

Julij

1 NE **Bogoslav**
 2 PO Marija
 3 TO Tomaž
 4 SR Urh 27
 5 ČE Ciril in Metod ☺
 6 PE Bogomil
 7 SO Vilibald
 8 NE **Evgen**
 9 PO Veronika
 10 TO Ljuba
 11 SR Olga 28
 12 ČE Mohor
 13 PE Henrik ☾
 14 SO Kamil
 15 NE **Vladimir**
 16 PO Marija
 17 TO Aleš
 18 SR Miroslav 29
 19 ČE Vincenc
 20 PE Marjeta ●
 21 SO Danilo
 22 NE **Majda**
 23 PO Branislav
 24 TO Kristina
 25 SR Jakob 30
 26 ČE Ana
 27 PE Sergij ☽
 28 SO Zmago
 29 NE **Marta**
 30 PO Julita
 31 TO Ignac

Avgust

1 SR Peter 31
 2 ČE Štefan
 3 PE Lidija
 4 SO Dominik ☺
 5 NE **Ožbalt**
 6 PO Ljubo
 7 TO Kajetan
 8 SR Miran 32
 9 ČE Jaroslav
 10 PE Lovrenc
 11 SO Suzana
 12 NE **Klara** ☾
 13 PO Lilijana
 14 TO Demetrij
 15 SR **Marijino vnebovz.**
 16 ČE Rok 33
 17 PE Pavel
 18 SO Helena
 19 NE **Ludvik** ●
 20 PO Bernard
 21 TO Ivana
 22 SR Timotej 34
 23 ČE Filip
 24 PE Jernej
 25 SO Ludvik ☽
 26 NE **Viktor**
 27 PO Monika
 28 TO Avguštin
 29 SR Janez 35
 30 ČE Roza
 31 PE Rajko

September

1 SO Tilen
 2 NE **Štefan** ☺
 3 PO Dora
 4 TO Rozalija
 5 SR Lovrenc 36
 6 ČE Zaharija
 7 PE Regina
 8 SO Marija
 9 NE **Peter**
 10 PO Nikolaj ☾
 11 TO Erna
 12 SR Gvido 37
 13 ČE Filip
 14 PE Rastko
 15 SO Nikodem
 16 NE **Ljudmila**
 17 PO Lambert ●
 18 TO Irena
 19 SR Suzana 38
 20 ČE Svetlana
 21 PE Matevž
 22 SO Mavricij
 23 NE **Helena**
 24 PO Nada ☽
 25 TO Zlata
 26 SR Kozma in Dam.
 27 ČE Vincenc 39
 28 PE Venčeslav
 29 SO Mihael
 30 NE **Sonja**

Oktober

1 PO Julija
 2 TO Bogumil ☺
 3 SR Terezija 40
 4 ČE Frančišek
 5 PE Marcel
 6 SO Vera
 7 NE **Marko**
 8 PO Brigita
 9 TO Abraham 41
 10 SR Daniel ☾
 11 ČE Milan
 12 PE Maks
 13 SO Edvard
 14 NE **Veselko**
 15 PO Terezija
 16 TO Jadviga ●
 17 SR Marjeta 42
 18 ČE Luka
 19 PE Etbil
 20 SO Irena
 21 NE **Urška**
 22 PO Kordula
 23 TO Severin
 24 SR Rafael ☽
 25 ČE Darja 43
 26 PE **Nacionalni praz.**
 27 SO Sabina
 28 NE **Simeon**
 29 PO Narcis
 30 TO Alfonz
 31 SR Volbenk 44

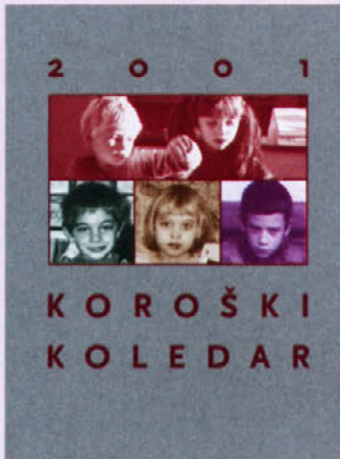
November

1 ČE **Vsi sveti** ☺
 2 PE Verne duše
 3 SO Silva
 4 NE **Karel**
 5 PO Elizabeta
 6 TO Lenart
 7 SR Engelbert 45
 8 ČE Bogomir ☾
 9 PE Teodor
 10 SO Andrej
 11 NE **Martin**
 12 PO Emil
 13 TO Stanislav
 14 SR Nikolaj 46
 15 ČE Leopold ●
 16 PE Jerica
 17 SO Gregor
 18 NE **Odon**
 19 PO Elizabeta
 20 TO Srečko
 21 SR Marija 47
 22 ČE Cecilija
 23 PE Klemen ☽
 24 SO Janez
 25 NE **Katarina**
 26 PO Konrad
 27 TO Virgil
 28 SR Jakob 48
 29 ČE Radivoj
 30 PE Andrej ☺

December

1 SO Marijan
 2 NE **Bibijana**
 3 PO Franc
 4 TO Barbara
 5 SR Sava
 6 ČE Miklavž 49
 7 PE Ambrož ☾
 8 SO **Brezmad. spoč.**
 9 NE **Valerija**
 10 PO Smiljan
 11 TO Danijel
 12 SR Aljoša
 13 ČE Lucija 50
 14 PE Dušan ●
 15 SO Kristina
 16 NE **Albina**
 17 PO Lazar
 18 TO Teo
 19 SR Urban
 20 ČE Evgen 51
 21 PE Tomaž
 22 SO Mitja ☽
 23 NE **Viktorija**
 24 PO Adam in Eva
 25 TO **Božič** ●
 26 SR **Štefan**
 27 ČE Janez 52
 28 PE Nedolžni otroci
 29 SO Tomaž
 30 NE **David** ☺
 31 PO Silvester

Knjižni dar Slovenske prosvetne zveze 2001

224 str., ATS 150,-

272 str., ATS 270,-

148 str., ATS 248,-

Dodatek h knjižnemu daru: Otroška knjiga

ATS 80,- (prodajna cena v knjigarnah ATS 168,-)

Moja knjiga – tvoja knjiga: DRAVA – Naša knjiga

KNJIGARNA »DRAVA – NAŠA KNJIGA«, PAULITSCHGASSE 5-7, 9020 KLAGENFURT/CELOVEC, FON 55464, FAX 55464-20

Rehsmann / Čertov

**Božič
Weihnachten**

**Veselje
Glück**

2001

POSJOJILNICA-BANK
Banka, ki povezuje!
Die Bank, die verbindet!

ZVEZA BANK

www.zvezabank.at

Na izbiro (ena zgoščenka)

ATS 220,-

ATS 220,-

ATS 220,-

Paket vseh knjig in ene izmed zgoščenk stane ATS 485,-
nakup posameznih knjig in ene zgoščenke stane ATS 888,-